

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

16.2.2006

EP-PE_TC1-COD(2004)0001

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 16. veebruaril 2006 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/.../EÜ teenuste kohta siseturul (EP-PE_TC1-COD(2004)0001)

PE 369.610

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 16. veebruaril 2006

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/.../EÜ teenuste kohta siseturul

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 47 lõike 2 esimest ja kolmandat lauset ning artikleid 55, 71 ja artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades järgmist:

¹ ELT C 221, 8.9.2005, lk 113.

² ELT C 43, 18.2.2005, lk 18.

³ Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2006. aasta seisukoht.

- (1) Euroopa Liit püüab luua üha tihedamad sidemed Euroopa riikide ja rahvaste vahel ning tagada majanduslik ja ühiskondlik areng. Vastavalt asutamislepingu artikli 14 lõikele 2 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse teenuste vaba liikumine ja asutamisvabadus. Euroopa rahvaste integratsiooni tugevdamiseks ning tasakaalustatud ja säästva majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamiseks on oluline kaotada liikmesriikide vahel teenuste osutamise valdkonna arendamist takistavad tõkked. *Nende tõkete kaotamisel on oluline tagada, et teenuste osutamise valdkonna arendamine aitaks saavutada asutamislepingu artiklis 2 märgitud ülesannet edendada ühenduse kõigis osades majandustegevuse harmoonilist, tasakaalustatud ja säästvat arengut, tööhõive ja sotsiaalkaitse kõrget taset, meeste ja naiste võrdõiguslikkust, püsivat ja inflatsioonivaba kasvu, konkurentsivõime ja majandusliku suutlikkuse vastastikuse lähenemise kõrget astet, keskkonna kaitse ja kvaliteedi parandamise kõrget taset, elatustaseme ja elu kvaliteedi parandamist ning liikmesriikide majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ja solidaarsust.*
- (2) *Konkurentsivõimeline teenuste turg on oluline majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks ELis. Praegu takistavad arvukad siseturul eksisteerivad tõkked teenuseosutajatel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel oma tegevuse laiendamist väljapoole oma riigi piire ning siseturu eeliste täielikku kasutamist. See vähendab ELi teenuseosutajate konkurentsivõimet maailmas. Vabaturg, mis sunnib liikmesriike kõrvaldama piirangud piiriüleselt teenuste osutamiselt, suurendades samal ajal läbipaistvust ja nõutava teabe hulka, annaks tarbijale suurema valikuvõimaluse ja paremad teenused madalama hinnaga.*

- (3) Komisjoni aruanne teenuste siseturu olukorra kohta¹ sisaldas ülevaadet arvukatest takistustest, mis tõkestavad või aeglustavad liikmesriikidevaheliste teenuste arendamist, eelkõige selliste teenuste puhul, mida osutavad teenuste valdkonnas valdavalt tegutsevad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Aruandes jõutakse järeldusele, et kümme aastat pärast siseturu kavandatud lõpuleviimist eksisteerib eesmärgiks seatud Euroopa Liidu integreeritud majanduse ning Euroopa kodanike ja teenuseosutajate poolt kogetava reaalsuse vahel endiselt suur lõhe. Loetletud takistused mõjutavad väga mitmesuguseid teenuste osutamisega seotud tegevusi teenuseosutajate tegevuse kõikides etappides ja neil on arvukalt ühisjooni, muuhulgas eelkõige asjaolu, et nende põhjuseks on sageli halduskoormus, piiriülese tegevusega seonduv õiguskindluse puudumine ning vastastikuse usalduse puudumine liikmesriikide vahel.
- (4) Kuna teenused on majanduskasvu mootoriks ning nende osakaal sisemajanduse kogutoodangus ja tööhõives moodustab enamikus liikmesriikides 70%, avaldab siseturu selline killustatus negatiivset mõju kogu Euroopa majandusele, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõimele **ning töötajate liikumisele**, ja takistab tarbijate juurdepääsu laiemale valikule konkurentsivõimeliste hindadega teenustele. **Oluline on välja tuua, et teenindussfäär on põhiline tööhõivesektor eelkõige naistele ning et seetõttu on neil palju võita uutest võimalustest, mida toob kaasa teenuste siseturu loomise lõpuleviimine.** Euroopa Parlament ja nõukogu on rõhutanud, et tõelise siseturu loomist tõkestavate õiguslike takistuste kõrvaldamine on esmatähtis saavutamaks Lissabonis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu poolt seatud eesmärgi **parandada tööhõivet ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning saavutada säästev majanduskasv**, et Euroopa Liidust saaks 2010. aastaks maailma kõige konkurentsivõimelisem ja dünaamilisem teadmispõhine, **kasvava tööhõivega** majandusjõud. Nende takistuste kõrvaldamine **koos kõrgetasemelise Euroopa sotsiaalse mudeli tagamisega on seega Lissaboni strateegia elluviimisel ilmnenud raskuste ületamise ja Euroopa majanduse taaselustamise põhitingimus**, eelkõige tööhõive ja investeeringute seisukohalt. **Seetõttu on oluline saavutada ühtne teenuste turg, kus on tasakaalus turgude avamine, avalikud teenused ning sotsiaalsed ja tarbijate õigused.**

¹ KOM(2002)0441 lõplik.

- (5) *Eriti pärast kümne uue liikmesriigi ühinemist puutuvad teises liikmesriigis teenuseid osutada soovivad ettevõtjad kokku ilmse takistustega.*
- (6) Seepärast tuleks kõrvaldada takistused, mis tõkestavad liikmesriikides tegutsevate teenuseosutajate asutamisevabadust ja liikmesriikide vahel teenuste osutamise vabadust, ning tagada **teenuse kasutajatele ja teenuseosutajatele** õiguskindlus, mis on vajalik nende kahe asutamislepingus sätestatud põhivabaduse praktiliseks teostamiseks. Kuna teenuste siseturul eksisteerivad takistused mõjutavad ettevõtjaid, kes soovivad tegevuskoha asutamise kaudu tegutseda teistes liikmesriikides või osutada teenust teises liikmesriigis ilma seal tegevuskohta omamata, tuleks teenuseosutajatel võimaldada arendada siseturul teenuste valdkonnas oma tegevust kas mõnes liikmesriigis tegevuskoha asutamise või teenuste osutamise vabaduse teostamise kaudu. Teenuseosutajatel peaks olema võimalik valida nende kahe vabaduse vahel vastavalt nende poolt iga liikmesriigi jaoks kavandatud arengustrateegiale.
- (7) Kõnealuseid takistusi ei ole võimalik kõrvaldada, tuginedes üksnes asutamislepingu artiklite 43 ja 49 otsesele kohaldamisele, sest ühelt poolt oleks nende kõrvaldamine asjaomaste liikmesriikide vastu igal konkreetsel juhul algatatavate rikkumismenetluste kaudu siseriiklike ja ühenduse institutsioonide jaoks äärmiselt keerukas, eriti pärast laienemist, ning teiselt poolt eeldab mitmete takistuste kõrvaldamine riiklike õigussüsteemide eelnevat kooskõlastamist, sealhulgas halduskoostöö sisseseadmist. Nagu Euroopa Parlament ja nõukogu on tunnistanud, on tõelise teenuste siseturu saavutamine võimalik ühenduse õigusakti abil.

- (8) Käesoleva direktiiviga luuakse üldine õiguslik raamistik, mis on kasulik paljude erinevate teenuste osutamise seisukohalt ning võtab samas arvesse eri liiki tegevuste ja kutsealade eripära ja reguleerimissüsteeme. See raamistik põhineb dünaamilisel ja valikulisel lähenemisviisil, mille kohaselt esmajärjekorras kõrvaldatakse sellised takistused, mis on võimalik kiiresti kaotada, ning muude takistuste osas algatatakse hindamis-, konsulteerimis- ja konkreetsete küsimuste ühtlustamise protsess, mis võimaldab teenuste osutamisega seotud siseriiklike reguleerimissüsteemide järkjärgulist ja kooskõlastatud ajakohastamist, mis on 2010. aastaks tõelise teenuste siseturu saavutamise seisukohalt keskse tähtsusega. Ette tuleks näha erinevate meetmete tasakaalustatud kogum, mis hõlmab sihtotstarbelist ühtlustamist, halduskoostööd, **teenuste osutamise vabadust käesoleva direktiivi tähenduses** ja teatud küsimustes tegevusjuhendite väljatöötamise ergutamist. Selline siseriiklike õigussüsteemide kooskõlastamine peaks tagama ühenduse õigusliku integratsiooni kõrge taseme ja üldise huvi eesmärkide, eelkõige **tarbijate, keskkonna, avaliku julgeoleku ja rahvatervise kaitse ning vastavuse tööõigusega**, mis on hädavajalik liikmesriikide vahelise vastastikuse usalduse loomiseks.
- (9) Käesoleva direktiivi sätteid asutamisevabaduse **ja teenuste vaba liikumise** kohta on kohane kohaldada üksnes sel määral, mil kõnealused tegevused on avatud konkurentidele, nii et need sätted ei kohustaks liikmesriike **liberaliseerima üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid või erastama neid osutavaid avalik-õiguslikke üksusi ega ära kaotama olemasolevaid monopole muudes tegevusvaldkondades või teatud jaotusteenuste osutamisel**.
- (10) **Käesolev direktiiv ei piira ühenduse õiguse kohast liikmesriikide tegevust seoses kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediapluralismi kaitse või edendamisega, sealhulgas nende rahastamisega.**

- (11) *On võrdselt tähtis, et käesolev direktiiv arvestaks täielikult asutamislepingu artiklil 137 põhinevaid ühenduse algatusi, eesmärgiga saavutada asutamislepingu artikli 136 eesmärgid, mis käsitlevad tööhõive edendamist ning paremaid elu- ja töötingimusi.*
- (12) *Arvestades, et asutamisleping annab konkreetse õigusliku aluse tööõiguse ja sotsiaalkindlustusõiguse küsimustele, ning selleks et tagada, et käesolev direktiiv neid küsimusi ei mõjutaks, on oluline jätta tööõiguse ja sotsiaalkindlustusõiguse valdkonnad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja.*
- (13) *Käesolev direktiiv ei puuduta nõudeid, mis hõlmavad teatud teenuseosutajate juurdepääsu avalikele vahenditele. Selliste nõuete hulka kuuluvad eelkõige nõuded, millega teenuseosutajatele kehtestatakse tingimused avaliku rahastamise saamiseks, kaasa arvatud konkreetset lepingutingimused, eriti kvaliteedinõuded, mida tuleb avalike vahendite saamise tingimusena järgida, näiteks sotsiaalteenuste puhul.*
- (14) *Käesolev direktiiv ja eriti selle autoriseerimisskeeme ja autoriseeringu territoriaalset kohaldamisala puudutavad sätted ei piira liikmesriikides piirkondlike ja kohalike volituste jagamist, sealhulgas piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning ametlike keelte kasutamise osas.*
- (15) *Teenuste osutamise valdkonna reguleerimisel ja kutsealaste eeskirjade väljatöötamisel, kuni need ei takista ettevõtjate vahelise konkurentsi arendamist, tuleks tunnustada kutseühingute ja -liitude ning tööturu osapoolte rolli tähtsust.*

- (16) *Sotsiaalhoolekandeteenused on riigi kohustused sotsiaalvaldkonnas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Nendes teenustes tuleb ilmsiks sotsiaalse ühtekuuluvuse ja solidaarsuse põhimõte, mida muuhulgas näitab ka tõsiasi, et teenused on mõeldud nende abistamiseks, kes kannatavad puudust perekonna ebapiisava sissetuleku, täieliku või osalise sõltumatuse puudumise või marginaliseerumise ohu tõttu. Mainitud teenused on sageli täies ulatuses mittetulunduslikud ning seetõttu ei ole sellest saadaval tulul mingit majanduslikku kaalu.*
- (17) *Käesolevas direktiivis ei käsitleta sotsiaaleluasemetega seotud abi rahastamist ega sellega seotud abi süsteemi. Samuti ei mõjuta direktiiv liikmesriikide kehtestatud kriteeriume ega tingimusi, millega tagatakse, et sotsiaaleluaseme teenused täidavad tõhusalt avalike huvide ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgi.*
- (18) *Käesoleva direktiivi sätteid ei tohiks mõjutada lapsehoolduse ja pereteenuseid, mille eesmärgiks on perede ja noorte inimeste toetamine, samuti haridus- ja kultuuriteenuseid, millel on tavaliselt sotsiaalhoolekande eesmärgid.*
- (19) *Käesolevat direktiivi tuleks tõlgendada nii, et sobitada kokku liikmesriikides ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõiguste teostamine ning asutamislepingu artiklites 43 ja 49 sätestatud põhiõigused. Nende põhiõiguste hulka kuulub muuhulgas õigus osaleda ametiühingualases tegevuses. Käesolevat direktiivi tuleks tõlgendada nii, et mainitud põhiõigused ja -vabadused oleksid täielikult tagatud.*

- (20) Käesolev direktiiv on kooskõlas muude praeguste teenuseid käsitlevate ühenduse algatustega, eelkõige nendega, mis puudutavad ettevõtlusega seotud teenuste konkurentsivõimet, teenuste ohutust¹, ning patsientide liikuvust ja tervishoiu arendamist ühenduses. See direktiiv on samuti kooskõlas praeguste siseturgu puudutavate algatustega, nagu ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus siseturul müügi edendamise kohta², ning tarbijakaitset puudutavate algatustega, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv)³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus)⁴.
- (21) *Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada üldhuviteenuste suhtes, mille liikmesriigid on sätestanud ja kindlaks määranud avaliku huvi kaitsemise kohustustest tulenevalt. Asutamislepingu artiklis 50 toodud määratlus ei hõlma neid tegevusi ja seega ei kuulu need ka käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse üksnes sel määral, kui kõnealused tegevused on avatud konkurentsile ning ei kohusta liikmesriike liberaliseerima üldhuviteenuseid, erastama olemasolevaid avalik-õiguslikke üksusi ega ära kaotama olemasolevaid monopole, nagu loteriid või teatud jaotusteenused. Üldhuviteenustest hõlmab käesolev direktiiv üksnes üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid, st teenuseid, mis on käsitletavad majandustegevusena ning on avatud konkurentsile. Samuti ei mõjuta direktiiv üldist majandushuvi pakkuvate teenuste rahastamist ning ei hõlma liikmesriikide poolt antavat abi, eelkõige sotsiaalvaldkonnas kooskõlas asutamislepingu VI jaotise 1. peatükiga.*

¹ KOM(2003)0313 lõplik.

² KOM(2002)0585 lõplik.

³ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

⁴ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1. Määrust on muudetud direktiiviga 2005/29/EÜ.

- (22) *Reguleerimisalast väljajätmised ei kehti mitte ainult nendes direktiivides eraldi käsitletud küsimuste suhtes, vaid ka küsimuste suhtes, mille puhul direktiivid jätavad liikmesriikidele otseselt võimaluse võtta siseriiklikul tasandil vastu teatud meetmeid.*
- (23) Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja jätta finantsteenused, sest asjaomaseid tegevusi käsitletakse praegu eraldi tegevuskavas, mille eesmärk sarnaselt käesoleva direktiiviga on tõelise teenuste siseturu saavutamine. *Nimetatud väljajätmine puudutab kõiki panga-, krediidi-, kindlustus-, sealhulgas edasikindlustus-, personaalpensioni, investeerimis-, makse- ja investeerimisnõustamise teenuseid, ning üldiselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta¹ I lisas nimetatud teenuseid.*
- (24) Arvestades et 2002. aastal võeti vastu elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid ning nendega seonduvaid vahendeid ja teenuseid käsitlev õigusaktide kogum, millega kehtestati õiguslik raamistik siseturul nendele tegevustele juurdepääsu lihtsustamiseks, eelkõige enamiku individuaalsete autoriseerimisskeemide kaotamise kaudu, tuleks nimetatud õigusaktidega reguleeritud küsimused käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta.
- (25) *Erinõuded, mille liikmesriigid on kehtestanud ajutist tööd vahendavate asutuste tegevuskohale, tähendab seda, et mainitud teenuseid ei või antud hetkel lülitada käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Seetõttu on vaja täielikult ühtlustada antud sektoris tegevuskohaga seonduvad normid, et kehtestada siseturu rajamise õiguslik raamistik selles sektoris.*

¹ EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/69/EÜ (ELT L 125, 28.4.2004, lk 44).

- (26) *Asjaolu, et liikmesriigid on kehtestanud turvateenuste tegevuskohaga seonduvad erinõuded, tähendab seda, et mainitud teenuseid ei või antud hetkel lülitada käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Seetõttu on vaja täielikult ühtlustada antud sektoris tegevuskohaga seonduvad normid, et kehtestada siseturu rajamise õiguslik raamistik selles sektoris.*
- (27) *Tervishoiu väljajätmine hõlmab tervishoiu- ja farmaatsiateenuseid, mida tervishoiuspetsialistid osutavad patsientidele, et hinnata, säilitada või taastada nende tervislikku seisundit, kui liikmesriigis, kus teenuseid osutatakse, on asjaomased tegevused reserveeritud reguleeritud kutsealade esindajatele.*
- (28) *Käesolev direktiiv ei mõjuta tervishoiuteenuste hüvitamist, kui teenust osutatakse liikmesriigis, mille elanik ravi saaja ei ole. Küsimust on korduvalt Euroopa Kohtus arutatud ning kohus on tunnistanud patsiendi õigusi. Suurema õiguskindluse ja selguse saavutamiseks on oluline käsitleda antud küsimust mõnes teises ühenduse õigusaktis.*

- (29) *Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks samuti välja jätta audiovisuaalteenused sõltumata nende edastamisviisist, eriti teleringhäälingu teenused, mis on määratletud nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiivis 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta¹, raadioteenused, kinoteenused ja intellektuaalomandi õiguste kollektiivse esindamise ühingute teenused. Nimetatud teenused etendavad olulist rolli Euroopa kultuurilise identiteedi ja avaliku arvamuse kujunemisel ning kultuurilise mitmekesisuse ja pluralismi säilitamiseks ja edendamiseks on vaja erimeetmeid, mis peavad võimaldama piirkonna või riigi eriomase olukorra arvessevõtmist. Täiendavalt peab ühendus oma asutamislepingu sätete kohases tegevuses võtma arvesse kultuuriaspekte, eriti selleks, et respektierida ja edendada oma kultuuride mitmekesisust. Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele ja ühenduse õigusele, eriti vastavalt konkurentsieeskirjadele, tuleb audiovisuaalteenuste toetamisel arvesse võtta kultuurilisi ja sotsiaalseid kaalutlusi, mis välistavad käesoleva direktiivi sätete kohaldamise.*
- (30) *Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja arvata hasartmängud, sealhulgas loteriid ja totalisaatori- ning kihlveotehingud seoses nende tegevuste eripäraga, mis võimaldab liikmesriikidel kohaldada avaliku korra ja tarbijakaitsega seonduvat poliitikat. Mainitud tegevuste eripära ei ole kahtluse alla seadnud ka ühenduse pretsedendiõigus, mille kohaselt tuleb riikide kohtutel uurida põhjalikult avaliku huviga seonduvaid põhjusi, mis võivad õigustada teenuste osutamise vabaduse ja asutamisvabaduse erandeid. Kui lisaks sellele võtta arvesse hasartmängude maksustamise olulisi erinevusi, mis vähemalt osaliselt on seotud liikmesriikide avaliku korra nõuetega, siis oleks täiesti võimatu seada sisse õiglast piiriülest konkurentsi hasartmängutööstuse ettevõtjate vahel ilma eelnevalt või samaaegselt tegelemata liikmesriikide maksuküsimuste ühtlustamisega, mida käesolev direktiiv ei käsitle ja mis ei kuulu selle reguleerimisalasse.*

¹ EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60).

- (31) *Käesolev direktiiv ei hõlma nende kutsealade esindajate tegevust, mis on alaliselt või ajutiselt otseselt ja spetsiifiliselt seotud avaliku võimu teostamisega, eriti avaliku võimu kandjate tõestamis- ja kinnitamistoimingutega.*
- (32) *Pidades silmas asjaolu, et asutamisleping näeb ette konkreetsed õiguslikud alused maksustamise küsimustele ning nimetatud valdkonnas juba vastuvõetud ühenduse õigusaktidele, tuleks direktiivi reguleerimisalast välja jätta maksustamise valdkond.*
- (33) *Transporditeenused, sealhulgas linnatransport, sadamateenused, takso- ja kiirabiveod jäetakse käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja. Sularahavedu ja surnute transport kuuluvad käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, kuna nendes valdkondades on sedastatud siseturu toimimise probleeme.*
- (34) *Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada kriminaalõiguse norme. Kriminaalõiguse norme ei tohiks siiski kuritarvitada, et hoida kõrvale käesoleva direktiiviga kehtestatud normide täitmisest.*
- (35) *Mittetulunduslik amatöörsporditegevus on olulise sotsiaalse tähtsusega. Sageli on sellel üksnes sotsiaalsed või puhkusega seonduvad eesmärgid. Mainitud tegevus ei tohi kujutada endast majandustegevust ühenduse õiguse tähenduses ning ei kuulu seega käesoleva direktiivi reguleerimisalasse.*
- (36) *Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada vaid juhul, kui ühenduse õiguses puuduvad erisätted, mis reguleerivad erilisi aspekte seoses võimalusega alustada teenuste osutamist või teenuste osutamisega teatud sektoris või teatud kutsealal.*

- (37) Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud pretsedendiõigusele asutamislepingu artikli 49 ja järgnevate artiklite osas, hõlmab teenuse mõiste mis tahes majandustegevust, mida tavaliselt osutatakse tasu eest. ***Teenuse kasutaja poolt süsteemi teatavate tegevuskulude katmiseks tehtav makse ei kujuta endast tasu, sest teenust rahastatakse siiski põhiliselt avalikest vahenditest.***
- (38) ***Teenuse mõiste hõlmab mis tahes majandustegevust, mida tavaliselt osutatakse tasu eest.*** Tasu aspekt puudub tegevustel, mida riik ***või piirkondlik või kohalik asutus*** teostab tasuta ***seoses oma kohustustega sotsiaal-, kultuuri-, haridus- ja õigussfääris, näiteks riikliku haridussüsteemi raames läbiviidavad kursused, olgu avalikes või eraharidusasutustes, või sotsiaalkindlustusskeemide haldamine, mis ei ole seotud majandustegevusega.*** "Teenuse" määratlus neid tegevusi ei hõlma ja seega ei kuulu need ka käesoleva direktiivi reguleerimisalasse.
- (39) Käesolev direktiiv ei puuduta kaupade vaba liikumist käsitlevate asutamislepingu artiklite 28 kuni 30 kohaldamist. ***Teenuste osutamise vabadusest käesoleva direktiivi tähenduses*** tulenevalt keelatud piirangud hõlmavad nõudeid, mida kohaldatakse võimaluse suhtes alustada teenuse osutamist või teenuse osutamise suhtes, mitte nõudeid, mida kohaldatakse kaupade kui niisuguste suhtes.

- (40) Teenuseosutaja mõiste hõlmab mis tahes füüsilist isikut, kes on liikmesriigi kodanik, või mis tahes juriidilist isikut, kes tegutseb liikmesriigis teenuste osutamise valdkonnas, ning kes kasutab kas asutamisevabadust või teenuste osutamise vabadust. Seega ei piirdu teenuseosutaja mõiste üksnes piiriülese teenuse osutamisega teenuste osutamise vabaduse raames, vaid hõlmab ka juhtumeid, mil ettevõtja asutab tegevuskoha mis tahes liikmesriigis, et asjaomases liikmesriigis teenuste valdkonnas oma tegevust arendada. Siiski ei hõlma teenuseosutaja mõiste kolmandate riikide äriühingute filiaale liikmesriigis, sest asutamislepingu artikli 48 kohaselt saavad asutamisevabaduse ja teenuste vaba liikumise eelist kasutada ainult äriühingud, mis on asutatud vastavalt liikmesriigi seadustele ja millel on ühenduse piires registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht.
- (41) *Teenuseosutaja tegevuskoht tuleks määrata vastavalt Euroopa Kohtu pretsedendiõigusele, mille kohaselt tegevuskoha mõiste hõlmab majandustegevuse tegelikku teostamist püsiva majandusüksuse kaudu piiramatul aja jooksul; see nõue on samuti täidetud, kui äriühing on moodustatud määratud ajavahemikuks või kui ta rendib hoonet või kütist, mille kaudu ta tegutseb. Selle määratluse kohaselt, mis nõuab majandustegevuse tegelikku teostamist teenuseosutaja tegevuskohas, ei loeta tegevuskohaks ainult postkasti. Kui teenuseosutajal on mitu tegevuskohta, on tähtis määrata, millisest tegevuskohast asjaomast tegelikku teenust osutatakse. Kui on raske määrata, millisest tegevuskohast nimetatud teenust osutatakse, loetakse selleks kohta, kus teenuseosutajal on selle konkreetse teenusega seotud tegevuse keskus.*

- (42) Kui ettevõtja siirdub teenuste osutamise eesmärgil teise liikmesriiki, tuleb asutamisevabadusega hõlmatud tegevusi eristada tegevustest, mida nende ajutisusest tulenevalt hõlmab teenuste vaba liikumise põhimõte. Euroopa Kohtu väljakujunenud pretsedendiõiguse kohaselt ei tule asjaomaste tegevuste ajutisus kindlaks määrata mitte ainult teenuse osutamise kestuse, vaid ka selle regulaarsuse, perioodilisuse või jätkuvuse alusel. Igal juhul ei tähenda tegevuse ajutisus seda, et teenuseosutajal ei või *sihtliikmesriigis* olla teatud infrastruktuuri, nagu kontorit, bürood või nõupidamisteruume, kui selline infrastruktuur on asjaomase teenuse osutamiseks vajalik.
- (43) Autoriseerimisskeemi mõiste hõlmab muu hulgas autoriseeringute, litsentside, heakskiidu või kontsessioonide andmisega seotud haldustoiminguid ning samuti kohustust registreerida end tegevuse teostamiseks kutseala esindajana, olla kantud mõnda registrisse, nimistusse või andmebaasi, olla ametlikult kinnitatud mõne organi juurde või omandada asjaomase kutseala esindajaks olemist tõendav kaart. Autoriseering võidakse anda lisaks ametlikule otsusele ka vaikimisi tehtud otsusega, mis võib tuleneda näiteks pädeva asutuse vaikimisest või asjaolust, et huvitatud isik peab ootama taotluse kättesaamise kinnitust, selleks et alustada asjaomase tegevuse teostamist või et selline tegevus oleks *seaduslik*.
- (44) *Haldusmenetlusi puudutavate eeskirjade eesmärk ei ole ühtlustada haldusmenetlusi, vaid kõrvaldada liialt tülikad autoriseerimisskeemid, toimingud ja formaalsused, mis takistavad asutamisevabadust ja sellest tulenevalt uute teenuseid osutavate ettevõtete loomist.*

- (45) Üks põhiprobleeme seoses võimalusega alustada teenuste osutamist ja seoses teenuste osutamisega, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, on haldusmenetluste keerukus, pikkus ja õiguskindluse puudumine. Seetõttu tuleks teatud ühenduse ja siseriiklikul tasandil kaasajastamise ja hea haldustavaga seotud algatusi eeskujuks võttes kehtestada haldusliku lihtsustamise põhimõtted, mille kohaselt muuhulgas loodaks ühenduse tasandil kooskõlastatult ühtsete kontaktpunktide süsteem **ja** piirataks eelnevate autoriseeringute saamise kohustus juhtudele, mil see on **vältimatu**. **Sellise** kaasajastamise eesmärk on läbipaistvusele ja ettevõtjaid puudutava teabe ajakohastamisele esitatavaid nõudeid säilitades kõrvaldada viivitused, kulud ja tegevust piiravad mõjud, mis tulenevad näiteks ebavajalikest või ülemäära keerukatest ja koormavatest menetlustest, toimingute dubleerimisest, dokumentide esitamisega seotud bürokraatiast, pädevate asutuste diskretsiooniõiguse kasutamisest, vastuse andmise ebamäärasest või liiga pikkadest tähtaegadest, antud autoriseeringute piiratud kehtivusajast ning ebaproportsionaalsetest tasudest ja trahvidest. Nimetatud tavadel on eriti piirav mõju teenuseosutajatele, kes soovivad arendada oma tegevust teistes liikmesriikides, ning need nõuavad 25 liikmesriiki hõlmaval laienenud siseturul kooskõlastatud kaasajastamist.
- (46) ***Kui see on asjakohane peaksid liikmesriigid võtma kasutusele ühtlustatud Euroopa vormid, mis on samaväärsed sertifikaadi, tõendi, või muu tegevuskohaga seotud dokumendiga.***

- (47) Hõlbustamaks siseturul võimalust alustada teenuste osutamist või selle võimaluse kasutamist tuleks kehtestada kõikide liikmesriikide jaoks ühine haldusliku lihtsustamise eesmärk ja võtta vastu sätteid, mis käsitlevad muu hulgas ühtseid kontaktpunkte, teabe saamise õigust, elektroonilisi haldustoiminguid ja autoriseerimisskeemide raamistiku loomist. Muud nimetatud eesmärgi saavutamiseks siseriiklikul tasandil võetavad meetmed võivad olla näiteks teenuste osutamise valdkonnas tegutsemise suhtes kohaldatavate menetluste ja formaalsuste arvu vähendamine ning ainult selliste menetluste ja formaalsuste kohaldamine, mis on vältimatud olulisema üldise huvi eesmärgi saavutamiseks ning ei dubleeri üksteist ei sisu ega eesmärgi osas.
- (48) Haldusliku lihtsustamise eesmärgil ei tohiks kehtestada üldisi vorminõudeid, näiteks ***originaaldokumentide, kinnitatud koopiade või*** kinnitatud tõlke esitamise nõuet, välja arvatud juhul, kui see ***on põhjendatud*** avaliku huviga seotud esmatähtsa põhjusega, näiteks töötajate kaitsmise, ***rahvatervise, keskkonnakaitse, tarbijakaitse või haridusega***. Samuti tuleks tagada, et autoriseering annaks üldjuhul võimaluse alustada teenuse osutamist või õiguse osutada teenust kogu riigi territooriumil, välja arvatud juhul, kui uue autoriseeringu nõudmine iga tegevuskoha korral, näiteks iga uue hüpermarketi jaoks, ***või autoriseeringu piiramine teatud osaga riigi territooriumist on põhjendatud*** avaliku huviga seotud esmatähtsa põhjusega.

- (49) Avaliku huviga seotud esmatähtsate põhjuste *mõistet*, millele käesoleva direktiivi teatud *sätetes* on viidatud, *on järk-järgult kujundanud* Euroopa Kohtu *pretsedendiõigus seoses* asutamislepingu artiklitega 43 ja 49 *ning see võib ka edaspidi muutuda. Mõiste hõlmab vähemalt järgnevaid valdkondi: avalik kord, avalik julgeolek ja rahvatervis asutamislepingu artiklite 46 ja 55 tähenduses, ühiskonnas korra säilitamine, sotsiaalsõltuvuse eesmärgid, teenuse kasutajate kaitse, sealhulgas patsientide ohutus, tarbijakaitse, töötajate kaitse, sealhulgas töötajate sotsiaalkaitse, sotsiaalkaitse süsteemi finantstasakaalu säilitamine, kõigile avatud tasakaalustatud arstiabi- ja haiglaraviteenuse tagamine, pettuse vältimine, maksusüsteemi ühtlus, ebaõiglase konkurentsi tõkestamine, riigi rahandussektori hea maine hoidmine, keskkonna- ja linnakeskkonna kaitse, sealhulgas asulate ja maa planeerimine, võlausaldajate kaitse, tõrgeteta õigusemõistmise tagamine, liiklusohutus, intellektuaalomandi kaitse, kultuuripoliitika eesmärgid, sealhulgas sõnavabaduse erinevate, eelkõige sotsiaalsete, kultuuriliste, usuliste ja filosoofiliste aspektide kaitse audiovisuaalsektoris, ajakirjanduse mitmekesisuse kaitse, riigikeele edendamise poliitika, riigi ajaloo- ja kunstipärandi säilitamine ning veterinaarpoliitika.*

- (50) Kindlustamaks igale teenuseosutajale ühe koha, kus tal on võimalik täita kõik menetlused ja formaalsused, oleks kohane luua ühtsed kontaktpunktid. Ühes liikmesriigis asuvate ühtsete kontaktpunktide arv võib varieeruda sõltuvalt piirkondlikest ja kohalikest pädevustest või asjaomastest tegevustest. Ühtsete kontaktpunktide loomine ei mõjuta ülesannete jaotust pädevate asutuste vahel siseriiklikus süsteemis. Kui piirkondlikul või kohalikul tasandil on mitu pädevat asutust, võib üks neist täita ühtse kontaktpunkti ja koordinaatori rolli. Ühtseid kontaktpunkte võivad lisaks haldusasutustele luua ka kaubandus- ja käsitööstuskojad, kutseorganisatsioonid ning eraorganisatsioonid, millele liikmesriik otsustab sellise funktsiooni täita anda. Ühtsetel kontaktpunktidel on teenuseosutajate abistamisel täita oluline roll kas asutustena, mille pädevusse otseselt kuulub vajalike dokumentide väljastamine seoses võimalusega alustada teenuse osutamist, või teenuseosutaja ja vahetult pädevate asutuste vahelise vahendajana. Komisjon julgustas liikmesriike looma haldustoimingute lihtsustamiseks kontaktpunkte juba oma 22. aprilli 1997. aasta soovitusel, mis käsitles ettevõtluse alustamiseks ärikeskkonna parandamist ja lihtsustamist.¹

¹ EÜT L 145, 5.6.1997, lk 29.

- (51) *Liikmesriikide kohustus tagada teenuseosutajatele võimalus täita ühtses kontaktpunktis kõiki teenuse osutamise alustamise ja teenuse osutamise võimalusega seonduvaid menetlusi ja formaalsusi hõlmab menetlusi ja formaalsusi, mis on vajalikud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega¹ täitmise kontrollimiseks. See ei või mõjutada kontaktasutuste või teiste pädevate siseriiklike asutuste osa, kelle liikmesriigid on määranud direktiivi 96/71/EÜ kohaldamise eesmärgil. Asjaomased määratud kontaktasutused või teised pädevad siseriiklikud asutused peaksid siiski tegema ühtsetes kontaktpunktides kättesaadavaks teabe menetluste ja formaalsuste kohta, mis on vajalik direktiivi 96/71/EÜ täitmise kontrollimiseks.*
- (52) *Liikmesriikide kohustust tagada asjaomase teabe kättesaadavus teenuseosutajale ja kasutajale saab täita tehes teabe kättesaadavaks veebilehel. Pädevate asutuste kohustus abistada teenuseosutajaid ja kasutajaid ei hõlma mingil juhul õigusabi osutamist üksikjuhtudel. Nõuete tavapärase tõlgendamist ja kohaldamist käsitlevat üldinfot tuleks siiski anda.*
- (53) Menetluste ja formaalsuste täitmiseks *vahendite, muuhulgas* elektrooniliste vahendite kasutuselevõtmine mõistlikult lühikese aja jooksul on hädavajalik haldusliku lihtsustamise saavutamiseks teenuste osutamise valdkonnas ning sellest saaks kasu nii teenuseosutajad, teenuse kasutajad kui ka pädevad asutused. Selle tulemuse saavutamiseks võib olla vajalik teenuste suhtes kohaldatavate siseriiklike õigusaktide ja muude eeskirjade kohandamine. Asjaolu, et kõnealuseid menetlusi ja formaalsusi peab olema võimalik täita vahemaa tagant, tähendab eelkõige seda, et liikmesriigid peavad tagama võimaluse nende täitmiseks piiriüleselt. Nimetatud kohustus ei hõlma menetlusi ega formaalsusi, mida nende olemusest tulenevalt ei ole võimalik vahemaa tagant täita. *Samuti ei mõjuta see keelte kasutamist käsitlevaid liikmesriikide õigusakte.*

¹ EÜT L 18, 21.1.1997, lk 1.

- (54) *Teenuseosutajatele ja kasutajatele peab teatavat liiki teave olema kergesti kättesaadav. Eriti puudutab see teavet menetluste ja formaalsuste kohta, pädevate asutuste kontaktandmeid, avalikele registritele ja andmebaasidele juurdepääsu tingimusi ning teavet olemasolevate heastamisvahendite kohta ning nende ühenduste ja organisatsioonide kontaktandmeid, kelle käest teenuseosutajad või kasutajad võivad praktilist abi saada. Mainitud teave peab olema kergesti kättesaadav, teisisõnu üldsusel peab olema sellele lihtne ja takistusteta juurdepääs. Teave peab olema esitatud selgelt ja üheselt mõistetavalt.*
- (55) Eeltingimuseks võimalusele alustada teenuse osutamist võib olla pädevate asutuste autoriseering ainult juhul, kui selline otsus vastab mittediskrimineerimise, vajalikkuse ja proportsionaalsuse kriteeriumidele. See tähendab eelkõige, et autoriseerimisskeemid peaksid olema lubatud ainult juhul, kui järelkontroll poleks asjaomaste teenuste puuduste tagantjärele kindlakstegemise võimatuse tõttu tõhus, võttes kohaselt arvesse eelkontrolli puudumisest tuleneda võivaid riske ja ohte. Käesoleva direktiivi vastavatele sätetele ei saa siiski tugineda selliste autoriseerimisskeemide põhjendamisel, mis on keelatud muude ühenduse õigusaktidega, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/93/EÜ elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta¹ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)². Vastastikuse hindamise protsessi tulemuste põhjal saab ühenduse tasandil määrata kindlaks tegevuse liigid, mille puhul autoriseerimisskeemid tuleks kaotada.

¹ EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12.

² EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

- (56) *Tavaliselt peaks autoriseering andma teenuseosutajale võimaluse alustada teenuse osutamist või teenust osutada kogu riigi territooriumil, välja arvatud juhul, kui territoriaalne piirang on põhjendatud avaliku huviga seotud esmatähtsa põhjusega. Näiteks õigustavad keskkonnakaitse kaalutlused eraldi autoriseeringu nõuet iga riigi territooriumil asuva käitise puhul. Käesolev säte ei mõjuta piirkondlikku või kohalikku pädevust autoriseeringute andmisel liikmesriikides.*
- (57) *Käesoleva direktiivi autoriseerimisskeemidega seotud sätted peaksid käsitlema juhtumeid, kus ettevõtjatele antav võimalus alustada teenuse osutamist või õigus teenust osutada nõuab pädeva asutuse otsust. See ei puuduta ei pädevate asutuste otsuseid luua avalik-õiguslik või eraõiguslik üksus konkreetse teenuse osutamiseks ega lepingute sõlmimist pädevate asutuste poolt konkreetse teenuse osutamiseks, mida reguleerivad riigihankeid käsitlevad eeskirjad.*
- (58) *Käesolev direktiiv ei piira liikmesriigi võimalust tühistada autoriseering pärast selle väljaandmist, eriti juhul, kui autoriseeringu saamise tingimusi enam ei täideta.*
- (59) *Vastavalt Euroopa Kohtu pretsedendiõigusele kujutavad rahvatervise, tarbijakaitse, loomade tervishoiu ja linnakeskkonna eesmärgid endast avaliku huviga seotud esmatähtsaid põhjuseid, mis võivad õigustada autoriseerimisskeemide ja muude piirangute kohaldamist sotsiaalteenuste valdkonnas. Sellised autoriseerimisskeemid või piirangud ei tohi siiski olla diskrimineerivad taotleja päritoluriigi tõttu ega olla sõnastatud viisil, millega takistatakse liikmesriikide nõuetega kooskõlas olevate piiriüleste teenuste osutamist. Lisaks tuleb alati järgida vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid.*

- (60) Juhul kui konkreetseks tegevuseks antavate autoriseeringute arv on loodusressursside või tehnilise võimsuse vähesuse tõttu **piiratud, tuleb** kasutada mitme võimaliku kandidaadi vahel valimise menetlust eesmärgiga arendada avatud konkurentsi kaudu kasutajatele osutatavate teenuste kvaliteeti ja tingimusi. Sellise menetluse puhul tuleb tagada läbipaistvus ja erapooletus ning sel viisil antud autoriseeringu kehtivusaeg ei tohi olla ülemäära pikk ega automaatselt uuendatav, samuti ei või see anda varasemale teenusosutajale mingeid eeliseid. Eelkõige tuleb antava autoriseeringu kehtivusaeg määrata kindlaks viisil, mis ei piira ega takista vaba konkurentsi rohkem, kui on vajalik selleks, et võimaldada teenuseosutajal korvata investeeringuga seotud kulud ja teenida investeeritud kapitalilt õiglast tulu. **Käesolev säte ei takista liikmesriike piiramast autoriseeringute arvu** muudel põhjustel kui loodusressursside või tehnilise võimsuse vähesuse tõttu. **Mainitud autoriseeringute suhtes** kohaldatakse igal juhul käesoleva direktiivi teisi sätteid, mis käsitlevad **autoriseerimisskeeme**.
- (61) **Tõelise** teenuste siseturu loomiseks tuleks kaotada mis tahes asutamisvabaduse ja teenuste vaba liikumise piirangud, mis siiani teatud liikmesriikide õigusaktides esinevad ja mis ei ole kooskõlas vastavalt asutamislepingu artiklitega 43 ja 49. Eelkõige tuleks keelata teenuste siseturgu mõjutavad piirangud ning need võimalikult kiiresti ja süstemaatiliselt kaotada.

- (62) Euroopa Kohtu väljakujunenud pretsedendiõiguse kohaselt rajaneb asutamisvabadus eelkõige võrdse kohtlemise põhimõttel, mille kohaselt ei ole keelatud mitte üksnes igasugune diskrimineerimine riikkondsuse alusel, vaid ka igasugune kaudne diskrimineerimine, mille aluseks on muud põhjused, ent mis võib tuua kaasa sama tulemuse. Seega ei või võimaluse suhtes alustada teenuse osutamist liikmesriigis esmase või teisese tegevusena ega selle võimaluse kasutamise suhtes kohaldada selliseid kriteeriume nagu tegevuskoht, elukoht, alaline asukoht või peamine teenuste osutamise koht. ***Mõnel juhul võivad avaliku huviga seotud esmatähtsad põhjused siiski õigustada nõuet, et teenuseosutaja viibiks oma tegevuse ajal kohal.*** Samuti ei või liikmesriik piirata selliste äriühingute õigusvõimet ega kohtusse pöördumise õigust, kes on asutatud teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt ja kellel on kõnealuse teise liikmesriigi territooriumil esmane tegevuskoht. Lisaks sellele ei või liikmesriigid anda mingeid eeliseid teenuseosutajatele, kellel on riiklikud või kohaliku tasandi sotsiaal-majanduslikud sidemed; samuti ei või liikmesriik piirata tegevuskoha alusel teenuseosutaja vabadust omandada, kasutada või võõrandada õigusi ja kaupu või saada mitmesugust krediiti või hankida ruume, kui need valikud on kasulikud tema võimalusele alustada teenuse osutamist või selle võimaluse tegelikuks kasutamiseks.
- (63) Majandusliku põhjendatuse testide kui autoriseeringu andmise ühe eelduse keelamine hõlmab majandusliku põhjendatuse teste kui selliseid, ent mitte nõudeid, mis ***on põhjendatud*** avaliku huviga seotud esmatähtsate põhjustega, näiteks linnakeskkonna kaitse, sotsiaalpoliitika ja rahvatervise eesmärkidega. See keeld ei mõjuta konkurentsiõiguse kohaldamise eest vastutavate asutuste pädevuse teostamist. ***Konkureerivate ettevõtjate autoriseeringu andmises otsese või kaudse osalemise keeld ei puuduta nõustamist selliste organisatsioonide poolt nagu kaubanduskojad muudes kui konkreetsete autoriseerimistaotluste küsimustes.***

- (64) Siseriiklike reeglite ja eeskirjade kaasajastamise koordineerimiseks siseturu nõuetega kooskõlas oleval viisil tuleb hinnata teatavaid mittediskrimineerivaid siseriiklikke nõudeid, mis oma olemusest tulenevalt võivad oluliselt piirata teenuste osutamise valdkonnas asutamisevabaduse alusel võimalust alustada teenuse osutamist või selle võimaluse kasutamist, või selle koguni välistada. Liikmesriigid peavad käesoleva direktiivi ülevõtmisperioodi jooksul tagama, et kõnealused nõuded on vajalikud ja proportsionaalsed, ning need vajadusel tühistama või neid muutma. Lisaks peavad need nõuded igal juhul olema kooskõlas ühenduse konkurentsioigusega.
- (65) *Käesoleva direktiiviga ettenähtud vastastikuse hindamise protsess ei mõjuta liikmesriikide vabadust kehtestada oma õigusaktidega avalike huvide kaitse kõrge tase, eriti tervishoiu- ja sotsiaalpoliitika eesmärkide saavutamiseks. Vastastikuse hindamise protsess peab samuti võtma täielikult arvesse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste eripära ning nende eriülesandeid. Need võivad õigustada teatud piiranguid asutamisevabadusele, eriti juhul, kui selliste piirangute eesmärk on rahvatervise ja sotsiaalpoliitika kaitse. Näiteks sotsiaalvaldkonnas mõnede teenuste osutamise puhul teatava õigusliku vormi nõude osas on Euroopa Kohus juba tunnistanud, et võib olla õigustatud nõuda teenuseosutajalt, et see oleks mittetulunduslik. Lisaks sellele tuleks lubada piiranguid, mille eesmärk on tagada meditsiiniabi kättesaadavus, eriti hõredalt asustatud aladel.*
- (66) Läbivaatamisele kuuluvad siseriiklikes eeskirjades sätestatud piirangud, millega muudel kui kutsekvalifikatsiooniga seotud põhjustel antakse võimalus alustada tegevust *vaid teatavatele teenuseosutajatele*.

- (67) *Asjaolu*, et käesolevas direktiivis nähakse ette teatud nõuete tühistamine või hindamine liikmesriikide poolt ülevõtmisperioodi jooksul, ei piira mis tahes rikkumismenetluste algatamist liikmesriikide vastu, kes jätavad oma asutamislepingu artiklist 43 või 49 tulenevad kohustused täitmata.
- (68) Selleks et kindlustada teenuste vaba liikumise tõhus rakendamine ning tagada, et teenuse kasutajad ja teenuseosutajad võiksid teenustest kasu saada ning neid pakkuda kogu ühenduses riigipiiridest sõltumata, tuleks *selgitada, millises ulatuses kehtivad teenuseosutajale selle liikmesriigi seadused, kus on tema tegevuskoht, ja millises ulatuses on kohaldatavad selle liikmesriigi seadused, kus teenust osutatakse. Tuleb tingimata rõhutada, et see ei takista liikmesriigil, kus teenust osutatakse, kohaldada erinõudeid, mis on hädavajalikud avaliku korra või avaliku julgeoleku tagamiseks või tervise või keskkonna kaitseks, et vältida teenuse osutamise kohas konkreetseid riske.*

- (69) **Tuleb** sätestada, et päritoluriigi õiguse kohaldamise reeglist võib kõrvale kalduda üksnes valdkondades, mille suhtes kehtivad üldised või üleminekuerandid. Nimetatud erandid on vajalikud selleks, et võtta arvesse siseturu integreerimise taset või teatavaid teenuseid käsitlevaid ühenduse õigusakte, mille kohaselt teenuseosutaja suhtes kohaldatakse muu kui päritoluliikmesriigi õigust. Lisaks võidakse erandkorras võtta teatud üksikjuhtudel ja teatavate rangete menetluslike ja sisuliste tingimuste alusel meetmeid teatud teenuseosutaja vastu. Tagamaks õiguskindluse, mis on oluline selleks, et ergutada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid osutama teenuseid teistes liikmesriikides, peaksid nimetatud erandid olema lubatud üksnes rangelt vajalikel juhtudel. Eelkõige peaks erandite tegemine olema võimalik üksnes teenuste turvalisuse, tervishoiu kutsealal tegutsemise või avaliku korraga seotud põhjustel, näiteks alaealiste kaitse eesmärgil, ning üksnes sel määral, mil kõnealust valdkonda reguleerivad siseriiklikke sätteid ei ole ühtlustatud. Lisaks peaks teenuste osutamise vabaduse mis tahes piiramine olema erandkorras lubatud ainult siis, kui see on kooskõlas põhiõigustega, mis Euroopa Kohtu väljakujunenud pretsedendiõiguse kohaselt moodustavad ühenduse õiguskorras sätestatud õiguslaste üldpõhimõtete lahutamatu osa.
- (70) *Teenuste osutamise vabadust käesoleva direktiivi tähenduses ei kehti teenuse osutamise koha liikmesriigi sätetele, mis jätavad teatud tegevusala kindale elukutsele, näiteks nõue, mille kohaselt annab õigusnõu advokaat.*
- (71) Juhul kui teenuseosutaja siirdub ajutiselt oma päritoluliikmesriigist teise liikmesriiki, tuleb sätestada vastastikuse abi osutamise kord nende kahe riigi vahel, et kõnealusel teisel liikmesriigil oleks võimalik viia läbi kontrollimisi, ülevaatusi ja uurimisi päritoluliikmesriigi taotlusel või teostada kontrollimisi omal algatusel, kui tegemist on üksnes faktiliste kontrollimistega. Lisaks peaks lähetatud töötajate puhul olema **vastuvõtjariigil** võimalik võtta teises liikmesriigis tegevuskohta omava teenuseosutaja suhtes meetmeid, et tagada direktiivi 96/71/EÜ alusel kohaldatavate töölevõtu- ja töötingimuste täitmine.

- (72) *Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada töötingimusi, mida kohaldatakse direktiivi 96/71/EÜ kohaselt nende töötajate suhtes, kes on lähetatud teenust osutama teise liikmesriigi territooriumile. Sellistel juhtudel näeb direktiiv 96/71/EÜ ette, et teenuseosutaja peab järgima töötingimusi nendes loetletud valdkondades, mida kohaldatakse liikmesriigis, kus teenust osutatakse. Need on: maksimaalne tööaeg ja minimaalne puhkeaeg, tasulise põhipuhkuse minimaalne pikkus, töötasu miinimummäärad, kaasa arvatud ületunnitöötasud, töötajate vahendamise tingimused, eelkõige ajutist tööjõudu vahendavate ettevõtjate poolt vahendatavate töötajate puhul, tervishoid, -ohutus ja -hügieen, rasedate või hiljuti sünnitanud naiste ning laste ja noorukite töötingimuste suhtes kohaldatavad kaitsemeetmed, meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning muud mittediskrimineerimise sätted. See ei tohiks puudutada üksnes õigusnormidega ettenähtud töötingimusi, vaid ka tingimusi, mis on kehtestatud kollektiivlepingute või vahekohtu otsustega, mis on direktiivi 96/71/EÜ tähenduses tunnistatud üldiselt kohaldatavaks või on seda de facto. Lisaks sellele ei peaks käesolev direktiiv takistama liikmesriike kohaldamast avaliku korra sätete alusel töötingimusi muudes kui direktiivi 96/71/EÜ loetletud küsimustes.*

- (73) *Käesolev direktiiv ei tohiks ka mõjutada töötingimusi juhul, kui piiriülese teenuse osutamiseks palgatud töötaja võetakse tööle liikmesriigis, kus teenust osutatakse. Lõppkokkuvõttes peaks käesolev direktiiv andma liikmesriigile, kus teenust osutatakse, õiguse määrata kindlaks töösuhte olemasolu ning füüsilisest isikust ettevõtjate ja töötajate, sealhulgas “fiktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate” vaheline erinevus. Vastavalt Euroopa Kohtu pretsedendiõigusele on töösuhte oluline tunnus asutamislepingu artikli 39 tähenduses asjaolu, et teatud ajavahemiku jooksul osutab isik teenuseid teisele isikule tema juhtimisel, mille eest ta saab tasu; isiku igasugune muu tegevus väljaspool alluvussuhet tuleb lugeda asutamislepingu artiklite 43 ja 49 tähenduses tegutsemiseks füüsilisest isikust ettevõtjana.*
- (74) On asjakohane sätestada *teenuste osutamise vabadusest käesoleva direktiivi tähenduses* tehtav erand selliste teenuste puhul, mis on üldiselt keelatud liikmesriigis, kuhu teenuseosutaja on siirdunud, kui kõnealune keeld *on põhjendatud* avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervisega seotud põhjustel. Selline erand peaks piirduma üldiste keeldudega ja ei tohiks laieneda näiteks riiklikele süsteemidele, millega küll ei keelata tegevust üldiselt, kuid antakse tegutsemisõigust selles valdkonnas vaid ühele või mitmele kindlale ettevõtjale, või millega keelatakse teenuse osutamise valdkonnas tegutsemine ilma eelneva autoriseeringuta. Asjaolu, et liikmesriik lubab teatud valdkonnas tegutseda, kuid reserveerib tegutsemisõiguse teatud ettevõtjatele, tähendab seda, et tegevuse suhtes ei kohaldata üldist keeldu ning seda ei loeta põhiolemuselt vastuolus olevaks avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervisega. Seetõttu ei oleks sellise tegevuse väljajätmine direktiivi reguleerimisalast õigustatud.

- (75) *Teenuste osutamise vabadust käesoleva direktiivi tähenduses* ei tuleks kohaldada erinõuete suhtes, mis on kehtestatud liikmesriigis, kuhu teenuseosutaja on siirdunud, ning mille kehtestamise põhjused on lahutamatult seotud teenuse osutamise koha eripäraga ning mida tuleb täita avaliku korra, avaliku julgeoleku, rahvatervise ja keskkonnakaitse tagamiseks. Sellise erandi all peetakse silmas näiteks autoriseeringuid avalikult kasutatavate teede kasutuselevõtmiseks või kasutamiseks ning avalike ürituste korraldamise ja ehitusplatside ohutusega seotud nõudeid.
- (76) Kasutamiskohast erinevas liikmesriigis liisitud sõidukite registreerimisega seotud küsimuste väljaarvamine *teenuste osutamise vabadusest käesoleva direktiivi tähenduses* tuleneb Euroopa Kohtu pretsedendiõigusest, milles tunnustatakse, et liikmesriik võib oma territooriumil kasutatavate sõidukite puhul sellise kohustuse kehtestada, tingimusel et see on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Nimetatud väljaarvamine ei hõlma juhuslikku või ajutist rentimist.
- (77) *Käesolevat direktiivi ei kohaldata teenuseosutaja ja teenuse kasutaja, samuti tööandja ja töötaja vahelistele lepingulistele suhetele. See, millist lepingu- või lepinguvälist õigust kohaldatakse, määratakse kindlaks rahvusvahelist eraõigust käsitlevate ühenduse õigusaktide kohaselt. Lisaks selle on lepinguline kokkulepe ülimuslik niivõrd, kui see sisaldab kvaliteedistandardeid käsitlevaid sätteid.*

- (78) **Liikmesriikidele** tuleks anda võimalus võtta teatud põhjustel, näiteks teenuste ohutusega seotud põhjustel, erandkorras ja üksikjuhtumipõhiselt meetmeid, millega teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja suhtes tehakse erand **teenuste osutamise vabadusest käesoleva direktiivi tähenduses**. Selliste meetmete võtmine peaks olema võimalik üksnes siis, kui ühenduse tasandil ei ole toimunud ühtlustamist. Lisaks ei tohiks nimetatud võimalus teha võimalikuks piiravate meetmete võtmist valdkondades, kus teenuste vaba liikumise põhimõttest erandite tegemine on keelatud teiste direktiividega, näiteks direktiiviga 1999/93/EÜ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 1998. aasta direktiiviga 98/84/EÜ, mis käsitleb tingimusjuurdepääsul põhinevate või seda sisaldavate teenuste õiguskaitset.¹ Samuti ei tohiks selline võimalus lubada laiendada või piirata erandeid, mis on sätestatud teistes direktiivides, näiteks *direktiivides 89/552/EMÜ või 2000/31/EÜ*.
- (79) Käesoleva direktiiviga vastuolus olevad teenuste vaba liikumise piirangud võivad tuleneda mitte üksnes teenuseosutajate suhtes kohaldatavatest meetmetest, vaid ka mitmetest tõketest, mis takistavad teenuse kasutajate, eelkõige tarbijate poolt teenuste kasutamist. Käesolevas direktiivis on näitena esitatud teatud liiki piirangud, mida kohaldatakse teenuse kasutaja suhtes, kes soovib kasutada teenust, mida osutab teenuseosutaja, kelle tegevuskoht on teises liikmesriigis.
- (80) Teenuste vaba liikumist käsitlevate asutamislepingus sisalduvate reeglite kohaselt, nagu neid on tõlgendanud Euroopa Kohus, on keelatud diskrimineerimine teenuse kasutaja kodakondsuse ning elukohaks oleva riigi või piirkonna alusel. Selline diskrimineerimine võib esineda teise liikmesriigi kodanikele kehtestatud kohustusena esitada originaaldokumente, tõestatud koopiaid, kodakondsuse tõendeid või dokumentide ametlikke tõlkeid selleks, et saada kasutada teenuse või soodsamate tingimuste või hindadega seotud eeliseid. Samas ei välista diskrimineerivate nõuete kehtestamise keeld soodustuste, eelkõige tariifsete soodustuste andmist teatavatele teenuse kasutajatele, kui selline soodustuste andmine põhineb õiguspärastel objektiivsetel kriteeriumidel, näiteks otsesel seosel nende teenuse kasutajate poolt tasutud maksudega.

¹ EÜT L 320, 28.11.1998, lk 54.

(81) *Kuigi käesoleva direktiivi eesmärk ei ole ühtlustada kunstlikult hindu kõikjal Euroopa Liidus, eelkõige kui turutingimused on riigiti erinevad, ei tohi tõhusa sisepiirideta ala saavutamiseks **mittediskrimineerimise põhimõtte kohaselt takistada** ühenduse kodanikel kasutada teenust, mis on turul tehniliselt kättesaadav, ning nende suhtes ei tohi kohaldada erinevaid tingimusi ja tasumäärasid **ainult** nende kodakondsuse või elukoha tõttu. Niisuguse diskrimineerimise jätkumine teenuse kasutajate puhul viitab ühenduse kodanike seisukohalt tõelise teenuste siseturu puudumisele ja seab üldisemalt ohtu Euroopa rahvaste integratsiooni. Mittediskrimineerimise põhimõte teenuste siseturul tähendab seda, et teenuse kasutaja ja eelkõige tarbija juurdepääsu üldsusele pakutavale teenusele ei tohi välistada ega takistada, kohaldades avalikkusele kättesaadavaks tehtud üldtingimustes sisalduvat kriteeriumi, mis on seotud teenuse kasutaja kodakondsuse või elukohaga. See ei tähenda, et tegemist oleks õigusvastase diskrimineerimisega, kui niisugustes üldtingimustes nähakse ette erinevate tasumäärade ja tingimuste kohaldamine teenuse osutamise suhtes, kui kõnealused tasumäärad ja tingimused on õigustatud selliste objektiivsete põhjustega, **mis võivad olla riigiti erinevad**, nagu kaugest vahemaast tingitud tegelikult kantud lisakulud või teenuse osutamise tehnilised iseärasused, erinevad turutingimused, **nagu hooajalisusest, liikmesriikide erinevatest puhkuseperioodidest ja erinevate konkurentide hinnakujundusest mõjutatud suurem või väiksem nõudlus**, või päritoluliikmesriigi reeglitest erinevate reeglitega seotud **lisariskid**.*

- (82) **On** asjakohane sätestada, et ühe viisina, kuidas teenuseosutaja võib teenuse kasutajale kohustuslikus korras edastatava teabe hõlpsasti kättesaadavaks teha, peab ta teada andma oma elektroonilise aadressi, sealhulgas oma veebilehe aadressi. Lisaks ei peaks kohustus esitada teatavat informatsiooni teenuseosutaja teenuseid üksikasjalikult tutvustavates dokumentides hõlmama üldist laadi kaubanduslikke teadaandeid, nagu näiteks reklaam, vaid pigem dokumente, sealhulgas veebilehel olevaid dokumente, mis kirjeldavad üksikasjalikult pakutavat teenust.
- (83) Kui ettevõtja osutab teenuseid, millega kaasnevad teenuse kasutaja jaoks konkreetsed tervise-, ohutus- või finantsriskid, peaks ta olema kaetud asjakohase kutsealase vastutuskindlustuse või mõne muu samaväärse või võrreldava garantiiga, mis tähendab eelkõige seda, et ta peaks omama piisavat kindlustuskatet selliste teenuste osas, mida osutatakse ühes või mitmes liikmesriigis peale päritoluliikmesriigi.
- (84) **Kindlustus või garantii peab vastama riski iseloomule ja ulatusele, mis tähendab seda, et teenuseosutajad vajavad piiriülest kindlustuskaitset vaid siis, kui nad tegelikult osutavad teenuseid teistes liikmesriikides. Teenuseosutajad ja kindlustusseltsid peaksid säilitama vajaliku paindlikkuse läbirääkimiste pidamisel konkreetselt riski iseloomu ja ulatusega kohandatud kindlustuspoliiside üle. Lisaks sellele ei tuleks liikmesriikidelt nõuda sellise tingimuse seadmist, et kindlustusseltsid on kohustatud kindlustuskaitset võimaldama.**

- (85) Vaja on kaotada täielikud keelud, mis on seotud kaubanduslike teadaannetega reguleeritud kutsealade poolt, sealjuures mitte kaubanduslike teadaannete sisu puudutavate keeldude kaotamisega vaid pigem selliste keeldude kaotamisega, mis üldisel viisil keelavad teatud kutseala puhul ühe või mitme kaubandusliku teadaande vormi kasutamise, näiteks igasugune kuulutamise keeld ühes või mitmes meediakanalis. Kaubanduslike teadaannete sisu ja meetoditega seoses on vaja julgustada kutsetöötajaid koostama kutse-eeskirju ühenduse tasandil vastavalt ühenduse õigusaktidele.
- (86) Et suurendada läbipaistvust ning edendada teenuse kasutajatele pakutavate ja osutatavate teenuste kvaliteeti käsitlevatel kriteeriumitel põhinevate hinnangute andmist, on oluline tagada, et kvaliteedimärkide ja asjaomaste teenuste muude eristumärkidega seotud teave oleks hõlpsasti kättesaadav. Läbipaistvuse tagamise kohustus on eriti oluline sellistes valdkondades nagu turism, eelkõige hotellindus, kus klassifitseerimise süsteemi kasutamine on laialt levinud. Lisaks on kohane uurida, mil määral võiks standardiseerimine Euroopa tasandil edendada pakutavate teenuste vastavust ja teenuste osutamise kvaliteeti. Euroopa standardid koostatakse Euroopa standardimisasutuste – Euroopa Standardikomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituudi (ETSI) poolt. Vajadusel võib komisjon kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiviga 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenustest teatamise kord,¹ anda välja volituse konkreetsete Euroopa standardite koostamiseks.

¹ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

- (87) Liikmesriikide tarbijakaitsega tegelevate ametiasutuste võrgustiku väljaarendamine, mida käsitleb määrus (EÜ) nr 2006/2004, täiendab käesolevas direktiivis sätestatud koostööd. Tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide kohaldamine piiriülese tegevuse juhtudel, eelkõige uute turundus- ja müügitavade osas, aga ka vajadus kõrvaldada teatud selles valdkonnas koostööd tõkestavad takistused, tingib vajaduse suurema liikmesriikidevahelise koostöö järele. Ennekõike tuleb kõnealuses valdkonnas tagada, et liikmesriigid nõuaksid nende territooriumitel tegutsevate ettevõtjate, kelle tegevus on suunatud teise liikmesriigi tarbijatele, ebaseadusliku tegevuse lõpetamist.
- (88) *Liikmesriikide vaheline koostöö nõuab hästitoimivat elektroonilist infosüsteemi, et võimaldada pädevatel asutustel määrata lihtsalt kindlaks oma asjakohased koostööpartnerid teistes liikmesriikides ning tõhusalt teavet vahetada.*
- (89) *Halduskoostöö on teenuste siseturu nõuetekohaseks toimimiseks väga oluline. Liikmesriikide vahelise koostöö puudumine toob kaasa teenuseosutajate suhtes kohaldatavate eeskirjade vohamise või piiriülese tegevuse kontrolli dubleerimise ja kelmist ettevõtjad võivad seda ära kasutada järelevalve vältimiseks või teenuste suhtes kohaldatavatest siseriiklikest eeskirjadest kõrvale hoidmiseks. Seega on väga oluline anda liikmesriikidele selgepiirilised õiguslikult siduvad kohustused, et koostöö oleks tulemuslik.*
- (90) On vajalik sätestada, et liikmesriigid koostöös komisjoniga ergutaksid huvitatud isikuid koostama ühenduse tasandil tegevusjuhendid, mille eesmärgiks on eelkõige edendada teenuste kvaliteeti ja milles võetakse arvesse iga kutseala eripära. Need tegevusjuhendid peaksid olema kooskõlas ühenduse õigusega, eelkõige konkurentsialaste õigusaktidega. *Need ei või olla kokkusobimatud õiguslikult siduvate kutse-eetikat ja ametialast käitumist reguleerivate eeskirjadega liikmesriikides.*

- (91) *Liikmesriigid peaksid julgustama eelkõige ühenduse tasandi kutseühingute, -organisatsioonide ja -liitude poolt tegevusjuhendite koostamist. Need tegevusjuhendid peaksid, nagu on iga kutseala eripärast tulenevalt asjakohane, sisaldama reguleeritud kutsealadega seotud ärisuhtluse reegleid ning reguleeritud kutsealade kutse-eetika ja käitumisreegleid eelkõige eesmärgiga tagada sõltumatus, erapooletus ja ametisaladuste hoidmine. Ka peaksid sellised tegevusjuhendid sisaldama kinnisvaramaaklerite tegevust reguleerivaid tingimusi. Liikmesriigid peaksid võtma kaasnevaid meetmeid, et julgustada kutseühinguid, -organisatioone ja -liite rakendama ühenduse tasandil vastuvõetud tegevusjuhendeid riiklikul tasandil.*
- (92) Käesolev direktiiv ei piira ühtegi seadusandlikku ega muud algatust tarbijakaitse valdkonnas.
- (93) Komisjonipoolse reageeringu puudumine käesolevas direktiivis sätestatud vastastikuse hindamise menetluse kontekstis ei mõjuta liikmesriikide aruannetes sisalduvate riiklike nõuete vastavust ühenduse õigusaktidele.
- (94) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/27/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta¹ ühtlustab liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis on seotud ettekirjutust taotlevate hagidega, mille eesmärk on kaitsta tarbijate ühishuve direktiivi 98/27/EÜ lisa loetletud direktiivide alusel. Et võimaldada selliste hagide esitamist käesoleva direktiivi rikkumise korral, kui tulemuseks on tarbijate ühishuvide kahjustamine, tuleks direktiivi 98/27/EÜ lisa vastavalt muuta.

¹ EÜT L 166, 11.6.1998, lk 51. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2002/65/EÜ (EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16).

- (95) Kuna liikmesriigid ei suuda piisaval määral saavutada kavandatud meetme eesmäärke, nimelt liikmesriikide teenuseosutajate asutamisevabaduse teostamise ja liikmesriikide vahel teenuste vaba osutamise õiguse teostamise takistuste kõrvaldamist, ja kuna meetme ulatust arvestades on need eesmärgid seetõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Vastavalt samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei ületa käesolev direktiiv piire, mis on vajalikud nimetatud eesmärkide saavutamisel.
- (96) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse põhimõtteid, mida tunnustatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eelkõige selle artiklites 8, 15, 21 ja 47.
- (97) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleb vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused,¹

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Teema

1. Käesolev direktiiv kehtestab üldsätted, mis lihtsustavad teenuseosutajate asutamisvabaduse teostamist ja teenuste vaba liikumist, *säilitades samas teenuste kõrge kvaliteedi.*

2. *Käesolevas direktiivis ei käsitleta avalik-õiguslikele või eraõiguslikele üksustele reserveeritud üldist majandushuvi pakkuvate teenuste liberaliseerimist ega selliseid teenuseid osutavate avalik-õiguslike üksuste erastamist.*

Käesolevas direktiivis ei käsitleta teenuseid osutavate monopolide kaotamist ega liikmesriikide poolt antavat abi, mille suhtes kehtivad ühised konkurentsieeskirjad.

Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide vabadust määratleda kooskõlas ühenduse õigusega, mida nad loevad üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks, kuidas nende teenuste osutamist tuleks korraldada ja rahastada ning millised peaks olema nendega seotud erikohustused.

3. *See direktiiv ei mõjuta tervishoiuteenuseid ja tervishoiuteenuste pakkujate juurdepääsu avalikule rahastamisele.*

4. *Käesolev direktiiv ei mõjuta ühenduse või riiklikul tasandil võetud meetmeid kultuurilise või keelelise mitmekesisuse ega meediapluralismi kaitseks või edendamiseks.*
5. *Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kriminaalõiguse norme.*
6. *Käesolev direktiiv ei mõjuta sotsiaalhoolekande eesmärgil osutatavaid teenuseid.*
7. *Käesolevat direktiivi ei kohaldata tööõiguse suhtes ja see ei mõjuta tööõigust, st töölevõtutingimuste, töötingimuste, sh töötervishoiu ja tööohutuse, ning tööandjate ja töötajate vaheliste suhetega seotud õigusnorme ja lepingusätteid. Eriti tuleb täielikult arvesse võtta õigust läbi rääkida, sõlmida, pikendada ja täita kollektiivlepinguid, õigust streikida ja osaleda ametiühingualases tegevuses kooskõlas normidega, mis käsitlevad ametiühingualaseid suhteid liikmesriigis. Samuti ei mõjuta direktiiv riigi sotsiaalkindlustust käsitlevaid liikmesriikide õigusakte.*
8. *Käesolevat direktiivi ei või mis tahes juhul tõlgendada nii, et see mõjutaks liikmesriikides ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõiguste, sealhulgas ametiühingualases tegevuses osalemise õiguse teostamist.*

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse liikmesriikides tegevuskohta omavate teenuseosutajate poolt osutatavate teenuste suhtes.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmiste tegevusalade suhtes:
- a) **liikmesriikide poolt määratletud üldhuviteenused;**
 - b) **liigilt panga-, krediidi-, kindlustus-, ameti- või personaalpensioni, investeerimis- või makseteenused ja üldisemalt direktiivi 2000/12/EÜ I lisas nimetatud teenused;**
 - c) elektroonilised sideteenused ja -võrgud ning nendega seotud vahendid ja teenused küsimuste puhul, mis on reguleeritud direktiividega 2002/19/EÜ¹, 2002/20/EÜ², 2002/21/EÜ³, 2002/22/EÜ⁴ ja 2002/58/EÜ⁵ **või millele on seal osutatud;**
 - d) transporditeenused, **sealhulgas linnatransport, takso- ja kiirabiveod;**
 - e) **sadamateenused;**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

- f) õigusabi ulatuses, mil see on reguleeritud muude ühenduse õigusaktidega, sealhulgas nõukogu 22. märtsi 1977. aasta direktiiviga 77/249/EMÜ õigusteenuste osutamise vabaduse tulemuslikuma elluviimise kohta¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiiviga 98/5/EÜ, millega hõlbustatakse alalist tegutsemist advokaadi kutsealal muus liikmesriigis kui see, kus omandati kutsekvalifikatsioon;²
- g) tervishoid, olenemata sellest, kas teenust osutatakse tervishoiuasutuste kaudu või mitte, ja olenemata sellest, kuidas seda siseriiklikul tasandil korraldatakse ning rahastatakse ning kas tegemist on avaliku või eratervishoiuasutusega;
- h) sotsiaalsed teenused nagu sotsiaalkorteriteenused, lapsehooldus ja pereteenused;
- i) audiovisuaalteenused, olenemata nende tootmis-, jaotus- ja edastamisviisist, sealhulgas raadioringhääling ja kino;
- j) ajutist tööd vahendavad asutused;
- k) turvateenused;
- l) hasartmängud, mis hõlmavad rahalise väärtusega panusega õnnemänge, kaasa arvatud loteriid, kasiinod ja totalisaatori- ning kihlveotehingud;
- m) kutsealad ja tegevusalad, mis on alaliselt või ajutiselt seotud avaliku võimu teostamisega liikmesriigis, eelkõige notariamet.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata maksustamise valdkonnas.

¹ EÜT L 78, 26.3.1977, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

² EÜT L 77, 14.3.1998, lk 36. Direktiivi on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

Artikkel 3

Suhe ühenduse õiguse muude sätetega

1. Kui käesolev direktiiv läheb vastuollu teiste ühenduse eeskirjadega, mis reguleerivad erilisi aspekte seoses võimalusega alustada teenuste osutamist või teenuste osutamisega teatud sektoris või teatud kutsealal, on nimetatud eeskirjad ülimuslikud ning asjaomaste sektorite ja kutsealade puhul kohaldatakse neid. Eelkõige kuuluvad nimetatud eeskirjade hulka järgmised õigusaktid:

- a) Direktiiv 96/71/EÜ;*
- b) nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes¹;*
- c) Direktiiv 89/552/EMÜ;*
- d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsequalifikatsioonide tunnustamise kohta².*

2. Käesolev direktiiv ei piira rahvusvahelise eraõiguse, eelkõige lepingulisi ja lepinguväliseid kohustusi reguleerivate rahvusvahelise eraõiguse sätete (Rooma I ja Rooma II) rakendamist.

3. See lepinguliste ja lepinguväliste kohustuste väljajätmine tähendab, et tarbijale jääb igal juhul võimalus saada kaitset tema liikmesriigi jõus olevate tarbijakaitse õigusaktide alusel.

¹ EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 631/2004 (EÜT L 100, 6.4.2004, lk 1).

² ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) "teenus" – asutamislepingu artiklis 50 märgitud mis tahes iseseisev majandustegevus, *mida tavaliselt osutatakse tasu eest, mis on tasu kõnealuse teenuse eest ja milles teenuseosutaja ja kasutaja tavaliselt omavahel kokku lepivad;*
- 2) "avaliku teenindamise kohustused" – ametivõimude poolt teenuseosutajale kehtestatud konkreetsed nõuded, et tagada teatud avaliku huvi eesmärkide täitmine;
- 3) "üldist majandushuvi pakkuvad teenused" – teenused, mis on liikmesriigi poolt selliselt kvalifitseeritud ja mille suhtes kehtivad teatud avaliku teenindamise kohustused, mille asjakohane liikmesriik on teenuseosutajale määranud teatud avaliku huvi eesmärkide saavutamiseks;
- 4) "teenuseosutaja" – mis tahes füüsiline isik, kes on liikmesriigi kodanik, või mis tahes juriidiline isik, *kes on asutatud antud liikmesriigi õigusaktide kohaselt*, kes pakub või osutab mõnda teenust;
- 5) "teenuse kasutaja" – mis tahes füüsiline *isik* või *liikmesriigis asutatud* juriidiline isik, kes kutsealastel või muudel eesmärkidel kasutab või soovib kasutada mõnda teenust;

6) "päritoluliikmesriik" – liikmesriik, mille territooriumil asub asjaomase teenuse teenuseosutaja tegevuskoht;

7) "tegevuskoht" – asutamislepingu artiklis 43 osutatud majandustegevuse tegelik teostamine ***määramata ajaks ja piisava infrastruktuuriga varustatud teenuseosutaja püsiva majandusüksuse kaudu, kust teenuste osutamise tegevust tegelikult teostatakse;***

8) "autoriseerimisskeem" – igasugune menetlus, mille alusel teenuseosutaja või teenuse kasutaja on kohustatud astuma samme, et saada pädevalt asutuselt ametlik otsus või vaikumisi tehtud otsus seoses võimalusega alustada teenuse osutamist või seoses teenuse osutamisega;

9) "nõue" – mis tahes kohustus, keeld, tingimus või piirang, mis on kehtestatud liikmesriikide õigus- või haldusnormidega või mis tuleneb pretsedendiõigusest, haldustavast, kutseühingute eeskirjadest või kutseliitude või muude kutseorganisatsioonide kollektiivsetest eeskirjadest, mis on vastu võetud nende iseseisva õigusvõime teostamise kontekstis; ***kollektiivlepingutega kehtestatud eeskirju ei käsitleta nõuetena käesoleva direktiivi tähenduses;***

10) "avaliku huviga seotud esmatähtsad põhjused" – viitab muu hulgas järgmistele põhjustele: avaliku korra, avaliku julgeoleku, avaliku ohutuse ja rahvatervise kaitse, sotsiaalkindlustussüsteemi finantstasakaalu säilitamine, sealhulgas kõigile kättesaadav tasakaalustatud arstiabi, tarbijate, teenuse kasutajate ja töötajate kaitse, kaubandustehingute ausus, pettusevastane võitlus, keskkonna, sealhulgas linnakeskkonna, loomade tervise, intellektuaalomandi ning riigi ajaloo- ja kunstipärandi kaitse ning sotsiaal- ja kultuuripoliitika eesmärgid;

11) "pädev asutus" – mis tahes organ või asutus, millel on liikmesriigis teenuste osutamise alal järelevalvealane või reguleeriv roll, sealhulgas eelkõige haldusasutused, **avalikud asutused**, kutseühingud ning sellised kutseliidud või muud kutseorganisatsioonid, kes oma iseseisva õigusvõime teostamise kontekstis reguleerivad kollektiivselt võimalust alustada teenuste osutamist või teenuste **osutamist**;

12) "**sihtliikmesriik**" – liikmesriik, **kus teenust osutatakse ja kuhu teises liikmesriigis tegevuskohta omav teenuseosutaja osutab teenust piiriüleselt, ilma tegevuskohata**;

13) "**töötaja**" – **füüsiline isik, keda loetakse töötajaks siseriiklike õigusaktide, kollektiivlepingute ja/või selle liikmesriigi, kus teenust osutatakse, juurdunud tavade alusel**;

14) "**reguleeritud** kutseala" – kutsetegevus või -tegevuste hulk, **millele on osutatud direktiivi 2005/36/EÜ artikli 3 lõike 1 punktis a**;

15) "kaubanduslik teadaanne" – mis tahes teadaanne, mille eesmärk on otseselt või kaudselt edendada kaubanduse, tööstuse või käsitööstusega tegeleva või reguleeritud kutsealal tegutseva ettevõtja, organisatsiooni või isiku kaupu, teenuseid või mainet. Kaubanduslikuks teadaandeks ei loeta:

- a) teavet, mis võimaldab otsest juurdepääsu ettevõtja, organisatsiooni või isiku tegevusele, sealhulgas eriti domeeninime ja elektronposti aadressi;
- b) ettevõtja, organisatsiooni või isiku kaupade, teenuste või maine kohta neist sõltumatult kogutud teavet, eriti juhul, kui seda ei tehta rahalise tulu saamise eesmärgil.

II peatükk

Halduslik lihtsustamine

Artikkel 5

Menetluste lihtsustamine

1. Liikmesriigid ***kinnitavad ja vajadusel*** lihtsustavad seoses võimalusega alustada teenuste osutamist ja seoses teenuste osutamisega kohaldatavaid menetlusi ja formaalsusi ***juhul ja määral, mil see takistab turule juurdepääsu.***

2. ***Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kasutusele ühtlustatud Euroopa vormid, kui see on asjakohane ja teostatav. Need vormid on samaväärsed sertifikaadi, tõendi või muude tegevuskohaga seotud dokumentidega, mis näitavad nõude täitmist sihtliikmesriigis.***

3. Kui liikmesriigid nõuavad, et teenuseosutaja või teenuse kasutaja esitaks nõude täitmise tõenduseks sertifikaadi, tõendi või muu dokumendi, võtavad nad vastu teises liikmesriigis välja antud mis tahes dokumendi, millel on samaväärne eesmärk või millest ilmneb selgelt, et kõnealune nõue on täidetud. Liikmesriigid ei või nõuda teises liikmesriigis välja antud dokumendi esitamist originaaleksemplari, tõestatud koopia või kinnitatud tõlke vormis, välja arvatud juhul, kui selline nõue on sätestatud teistes ühenduse õigusaktides või ***on põhjendatud*** avaliku huviga seotud esmatahtsa põhjusega, ***sealhulgas avaliku korra ja julgeolekuga.*** ***Need sätted ei mõjuta liikmesriikide õigust nõuda dokumentide tõlkeid oma ametlikes keeltesse.***

4. Lõiget 3 ei kohaldata dokumentide suhtes, millele on *osutatud direktiivi 2005/36/EÜ artiklis 50*, Euroopa Parlamendi ja nõukogu *31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ riiklike ehitustöölepingute, riiklike tarnelepingute ja riiklike teenuslepingute sõlmimise korra kohta*¹ artikli 45 lõikes 3, *direktiivi 98/5/EÜ artikli 3 lõikes 2*, Euroopa Parlamendi ja nõukogu *15. juuli 2003. aasta direktiivis 2003/58/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 68/151/EMÜ teatud liiki äriühingute avalikustamismäärade osas*,² või nõukogu üheteistkümnendas *21. detsembri 1989. aasta direktiivis 89/666/EMÜ avalikustamismäärade kohta, mis on seotud liikmesriigis filiaali asutamisega teise liikmesriigi õigusele alluva teatud liiki äriühingu poolt*.³

Artikkel 6

Ühtsed kontaktpunktid

1. Liikmesriigid tagavad, et *hiljemalt ...** on teenuseosutajatel võimalik täita kontaktpunktides, mida nimetatakse "ühtseks kontaktpunktiks", järgmisi menetlusi ja formaalsusi *vastavalt käesoleva peatüki ja III peatüki sätetele*:

- a) kõik teenuste osutamise valdkonnas asutamiseks vajalikud menetlused ja formaalsused, eelkõige kõik pädevatelt asutustelt autoriseeringu saamiseks vajalikud deklaratsioonid, teated või taotlused, sealhulgas registrisse, nimistusse või andmebaasi kandmise taotlused või kutseühingu või -liidu liikmeks registreerimise taotlused;
- b) mis tahes taotlused teenuste osutamiseks vajaliku autoriseeringu saamiseks.

¹ *ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.*

² *ELT L 221, 4.9.2003, lk 13.*

³ *EÜT L 395, 30.12.1989, lk 36.*

* *Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.*

2. Kui liikmesriik nõuab vormikohast registreerimist, tagab kõnealune liikmesriik selle, et hiljemalt ...* on vormikohane registreerimine ühtses kontaktpunktis võimalik elektrooniliselt ning et see ei lükka edasi ega muuda mis tahes viisil keerulisemaks antud teenuste osutamist ega too teenuseosutajale täiendavaid kulusid.

3. Komisjon koordineerib ühtsete kontaktpunktide tegevust, luues Euroopa ühtse kontaktpunkti.

4. Ühtse kontaktpunkti loomine ei piira ülesannete ja volituste jaotust pädevate asutuste vahel siseriiklikes süsteemides.

Artikkel 7

Õigus saada teavet

1. Liikmesriigid tagavad, et teenusteosutajatele ja teenuse kasutajatele on ühtsete kontaktpunktide kaudu hõlpsasti kättesaadav järgmine teave:

- a) liikmesriigi territooriumil tegevuskohta omavate teenuseosutajate suhtes kohaldatavad nõuded, eelkõige menetlused ja formaalsused, mida tuleb täita seoses võimalusega alustada teenuse osutamist ja seoses teenuse osutamisega;
- b) pädevate asutuste kontaktandmed, mille abil nendega saab vahetult ühendust võtta, seahulgas teenuste osutamise valdkonnas tegutsemisega seotud küsimuste eest vastutavate asutuste andmed;

* Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

- c) teenuseosutajaid ja teenuseid käsitlevate riiklike registrite ja andmebaaside kasutamise võimalused ja tingimused;
 - d) pädevate asutuste ja teenuseosutaja või teenuse kasutaja vahel ning teenuseosutaja ja teenuse kasutaja vahel või teenuseosutajate vahel tekkinud vaidluste korral **üldiselt** kasutatavad õiguskaitsevahendid;
 - e) kontaktandmed ühenduse võtmiseks liitude ja organisatsioonidega, mis ei ole pädevad asutused ja millelt teenuseosutajad või teenuse kasutajad võivad saada praktilist abi.
2. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajatel ja teenuse kasutajatel on taotluse korral võimalik saada pädevatelt asutustelt abi, mis seisneb teabes lõike 1 punktis a osutatud nõuete üldise tõlgendamise ja kohaldamise viisi kohta. **Vajadusel sisaldavad nõuanded lihtsaid samm-sammulisi juhiseid. Teave esitatakse lihtsas ja arusaadavas keeles.**
3. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1 ja 2 osutatud teavet ja abi antakse selgel ja üheselt mõistetaval viisil, et selline teave ja abi on hõlpsasti kättesaadav **muu hulgas** vahemaa tagant ja elektrooniliste vahendite abil ning et see on ajakohastatud.
4. Liikmesriigid tagavad, et ühtsed kontaktpunktid ja pädevad asutused vastavad võimalikult kiiresti mis tahes taotlustele lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe või abi saamiseks ning teavitavad taotlejat viivitamata vigasest või põhjendamatust taotlusest.
5. Liikmesriigid rakendavad lõiked 1 kuni 4 **hiljemalt ...** *.

* **Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.**

6. Liikmesriigid ja **komisjon julgustavad** ühtseid kontaktpunkte tegema **käesolevas artiklis** ettenähtud teabe kättesaadavaks teistes ühenduse keeltes, **kui see on vastavuses nende keelekasutust puudutavate õigusaktidega.**

7. **Pädevate asutuste kohustus abistada teenuseosutajaid ja teenuste kasutajaid ei nõua neilt asutustelt õigusabi osutamist üksikjuhtudel, vaid piirdub üldise teabe andmisega nõuete tavapärase tõlgendamise ja kohaldamise kohta.**

Artikkel 8

Elektroonilised menetlused

1. Liikmesriigid tagavad, et **hiljemalt ...*** on kõiki menetlusi ja formaalsusi seoses võimalusega alustada teenuste osutamist ja seoses teenuste osutamisega võimalik hõlpsasti täita asjaomases ühtses kontaktpunktis ja asjakohastes pädevates asutustes **muu hulgas** vahemaa tagant ning elektrooniliste vahendite abil.

2. Lõiget 1 ei kohaldata teenuste osutamise paigaks olevate ruumide, teenuseosutaja poolt kasutatavate seadmete ega teenuseosutaja sobivuse füüsilise kontrollimise suhtes. **Ka ei kohaldata seda vastavalt artiklile 5 originaaldokumentide esitamise nõude suhtes. Lõiget 1 ei kohaldata ka nende menetluste suhtes, mis avaliku huviga seotud esmatähtsate põhjuste tõttu nõuavad taotleja isiklikku kohalolekut.**

3. Komisjon **tagab** infosüsteemide koostalitusvõime ja liikmesriikidevaheliste toimingute tegemise elektrooniliste vahendite abil. **Kohaldatakse artikli 39 lõikes 2 osutatud menetlust.**

* **Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.**

III peatükk

Teenuseosutajate asutamisvabadus

1. jagu

Autoriseerimine

Artikkel 9

Autoriseerimisskeemid

1. Liikmesriigid võivad seoses võimalusega alustada teenuste osutamist ja seoses teenuste osutamisega kohaldada **autoriseerimisskeemi siis**, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) autoriseerimisskeem ei diskrimineeri asjaomast teenuseosutajat;
- b) vajadus autoriseerimisskeemi järele **on põhjendatud** avaliku huviga seotud esmatähtsa põhjusega;
- c) taotletavat eesmärki ei ole võimalik saavutada vähem piirava meetmega, eelkõige põhjusel, et tagantjärele tehtav kontroll toimuks liiga hilja selleks, et olla tõeliselt **tõhus**.

2. ***Lõiget 1*** ei kohaldata autoriseerimisskeemide suhtes, mis on kehtestatud või lubatud muude ühenduse õigusaktidega.

Lõiget 1 ei kohaldata autoriseerimisskeemide aspektide suhtes, mis kuuluvad ühtlustamisele muude ühenduse õigusaktide alusel.

Artikkel 10

Autoriseeringu andmise tingimused

1. Autoriseerimisskeemid põhinevad kriteeriumidel, mis välistavad pädevate asutuste hindamisõiguse kasutamise meelevaldselt või oma äranägemise järgi.

2. Lõikes 1 osutatud kriteeriumid peavad olema:

- a) mittediskrimineerivad;
- b) ***põhjendatud*** avaliku huviga seotud esmatähtsa põhjusega;
- c) proportsionaalsed selle avaliku huvi eesmärgiga;
- d) täpsed ja üheselt mõistetavad;
- e) objektiivsed;
- f) eelnevalt avalikustatud;
- g) ***läbipaistvad ja saavutatavad.***

3. Uuele tegevuskohale autoriseeringu andmisel kehtivad tingimused ei tohi dubleerida nõudeid ja kontrole, mis on oma eesmärgilt samaväärsed või põhiolemuselt võrreldavad nende nõuete ja kontrollidega, mida teenuseosutaja suhtes juba kohaldatakse teises liikmesriigis või samas liikmesriigis. Kontaktpunktid ja teenuseosutaja abistavad pädevat asutust, edastades mis tahes vajaliku teabe nimetatud nõuete kohta. ***Tingimuste samaväärsuse ja põhiolemuselt võrreldavuse hindamisel võetakse eesmärgi ja otstarbe kõrval arvesse ka nende mõju ja jõustamise tõhusust.***
4. Autoriseering annab teenuseosutajale võimaluse alustada teenuse osutamist või õigus osutada teenust kogu riigi territooriumil, sealhulgas esinduste, tütarettevõtjate, haruettevõtete või kontorite loomise kaudu, välja arvatud juhul, kui iga individuaalse tegevuskoha jaoks autoriseeringu saamise nõue ***või riigi territooriumi konkreetse osaga piiratud autoriseering on põhjendatud*** avaliku huviga seotud esmatähtsa põhjusega.
5. Autoriseering antakse niipea, kui asjakohase uurimise teel on kindlaks tehtud, et autoriseeringu saamiseks vajalikud tingimused on täidetud.
6. ***Välja arvatud juhul kui autoriseering anti***, tuleb pädeva asutuse mis tahes vastust, sealhulgas ***autoriseeringust keeldumist või selle*** tühistamist täielikult põhjendada, eelkõige käesoleva artikli sätete alusel, ning seda peab olema võimalik kohtutes vaidlustada.
7. ***Käesolev artikkel ei sea küsimärgi alla selliseid autoriseeringuid andvate liikmesriikide asutuste, kas kohalikul või piirkondlikul tasandil, pädevuste jagamist.***

Artikkel 11

Autoriseeringu kehtivusaeg

1. Teenuseosutajale antud autoriseering ei tohi olla piiratud kehtivusajaga, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- a) autoriseeringut uuendatakse automaatselt *või see sõltub ainult nõuete jätkuvast täitmisest*;
- b) antavate autoriseeringute arv on piiratud *avaliku huviga seotud esmatähtsate põhjustega*;
- c) autoriseeringu piiratud kehtivusaeg *on põhjendatud* avaliku huviga seotud esmatähtsate põhjustega.

2. Lõige 1 ei puuduta maksimaalset ajavahemikku, mille jooksul teenuseosutaja peab pärast autoriseeringu saamist oma tegevust tegelikult alustama.

3. Liikmesriigid kohustavad teenuseosutajat teavitama artiklis 6 ettenähtud asjakohast ühtset kontaktpunkti *järgmistest muudatustest*:

- selliste tütarettevõtjate asutamine, mille tegevus kuulub autoriseerimissüsteemi kohaldamisalasse;
- *muudatused tema seisundis*, mille tulemusena autoriseerimistingimused ei ole enam *täidetud*.

4. Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide võimalust autoriseeringuid tühistada, eriti kui autoriseerimistingimused ei ole enam täidetud.

Artikkel 12

Mitme kandidaadi vahel valimine

1. Kui konkreetseks tegevuseks antavate autoriseeringute arv on olemasolevate loodusressursside või tehnilise võimsuse vähesuse tõttu piiratud, kohaldavad liikmesriigid valikumenetlust, mis tagab võimalikele kandidaatidele täieliku erapooletuse ja läbipaistvuse, sealhulgas eelkõige piisava teabe menetluse alustamise **ja lõpuleviimise** kohta.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel tuleb autoriseering anda asjakohaseks piiratud tähtjaks ning see ei või olla automaatselt pikendatav ega anda muid eeliseid teenuseosutajale, kelle autoriseering on just aegunud, ega ühelegi isikule, kellel on kõnealuse teenuseosutajaga erilised seosed.

3. Piiramata artikleid 9 ja 10, võivad liikmesriigid võtta valikumenetluse kohaldamisel arvesse rahvatervise kaalutlusi, töötajate või füüsilisest isikust ettevõtjate tervist ja ohutust, keskkonnakaitset, kultuurilise pärandi säilitamist ning mistahes avaliku korraga seotud eesmärgi edendamist, mis ei ole vastuolus asutamislepinguga.

Artikkel 13

Autoriseerimismenetlused

1. Autoriseerimismenetlused ja sellega seotud formaalsused peavad olema selged, eelnevalt avalikustatud ning tagama **asjassepäruvatele isikutele**, et nende taotlust käsitletakse objektiivselt ja erapooletult.
2. Autoriseerimismenetlused ja sellega seotud formaalsused ei tohi olla tegevust piirava iseloomuga ega teha teenuse osutamist põhjendamatult keerulisemaks ega seda edasi lükata. Need on hõlpsasti juurdepääsetavad ning mis tahes kulud, mis asjaomastele isikutele taotluse esitamisega seoses tekivad, peavad olema proportsionaalsed asjakohaste autoriseerimismenetluste kuludega **ega tohi olla autoriseerimiskuludest suuremad**.
3. Autoriseerimismenetlus ja sellega seotud formaalsused peavad huvitatud isikutele tagama, et nende taotlust käsitletakse võimalikult kiiresti ja igal juhul mõistliku ning eelnevalt kindlaksmääratud ja avaldatud ajavahemiku jooksul. **Nimetatud ajavahemikku arvestatakse ajast, mil esitati kogu dokumentatsioon**.
4. **Liikmesriigid peavad tagama, et taotlejad saavad vastuse** vastavalt lõikele 3 kindlaksmääratud ajavahemiku **jooksul**.
5. **Taotleja nõudel** tuleb **autoriseeringutaotluse** kättesaamisest teatada nii kiiresti kui võimalik. Selline teavitamine peab **sisaldama lõikes 3 osutatud vastamise tähtaega**.

6. Ebatäieliku taotluse **korral tuleb** asjast huvitatud isikuid võimalikult kiiresti teavitada vajadusest esitada lisadokumente, **samuti mõjust, mis see võib avaldada lõikes 3 osutatud vastamise tähtajale.**

7. **Kui taotlus lükatakse tagasi kehtestatud menetlustele ja formaalsustele mittevastavuse tõttu, tuleb asjassepuutuvaid isikuid taotluse tagasilükkamisest võimalikult kiiresti teavitada.**

2. jagu

Keelatud või hindamisele kuuluvad nõuded

Artikkel 14

Keelatud nõuded

Liikmesriigid ei sea oma territooriumil võimaluse alustada teenuse osutamist ega teenuse osutamise eeltingimuseks vastavust mis tahes järgmistele nõuetele:

- 1) diskrimineerivad nõuded, mis põhinevad otseselt või kaudselt kodakondsusel või äriühingute puhul registrijärgsel asukohal, sealhulgas eelkõige:
 - a) teenuseosutaja, tema töötajate, aktsionäride ja osanike või teenuseosutaja juht- või järelevalveorganite liikmete kodakondsusele esitatavad nõuded;
 - b) teenuseosutajale, tema töötajatele, aktsionäridele ja osanikele või teenuseosutaja juht- või järelevalveorganite liikmetele esitatav nõue elada vastaval territooriumil;

- 2) keeld omade tegevuskohta enam kui ühes liikmesriigis, olla kantud enam kui ühe liikmesriigi registritesse või olla registreeritud enam kui ühe liikmesriigi kutseühingu või -liidu liikmeks;
- 3) piirangud teenuseosutaja vabadusele valida peamise ja teisese tegevuskoha vahel, eelkõige teenuseosutaja kohustus omada peamist tegevuskohta kõnealuse liikmesriigi territooriumil, või piirangud vabadusele valida esinduse, haruettevõtte või tütarettevõtte vormis tegutsemiskoha asutamise vahel;
- 4) vastastikkuse tingimused liikmesriigiga, mille territooriumil teenuseosutajal juba on tegevuskoht, välja arvatud energeetikat käsitlevates ühenduse õigusaktides sätestatud vastastikkuse tingimused;
- 5) majandusliku põhjendatuse testi üksikjuhtumipõhine rakendamine, mille tõttu autoriseeringu andmine sõltub majandusliku vajaduse või turul eksisteeriva nõudluse olemasolu tõestamisest, tegevuse potentsiaalsete või olemasolevate majanduslike mõjude hindamisest või hinnangust selle kohta, kas tegevus on kooskõlas pädeva asutuse majanduslike planeerimiseesmärkidega; ***antud keeld ei puuduta planeerimisnõudeid, millel ei ole majanduslikku eesmärki, vaid mis teenivad avaliku huviga seotud esmatähtsaid põhjuseid;***
- 6) konkureerivate ettevõtjate otsene või kaudne kaasamine autoriseeringu andmisel, sealhulgas nõuandvate organite koosseisus, või pädevate asutuste muude otsuste vastuvõtmisel, välja arvatud juhul, kui pädeva asutusena tegutsevad kutseühingud ja -liidud või muud kutseorganisatsioonid; ***antud keeld ei puuduta konsulteerimist selliste organisatsioonidega nagu kaubanduskojad või tööturu osapooled muudes kui konkreetsete autoriseerimistaotluste küsimustes;***

7) kohustus esitada finantsgarantii, osaleda finantsgarantii andmises või sõlmida kindlustusleping nende territooriumil tegevuskohta omava teenuseosutaja või asutusega. *See ei mõjuta liikmesriikide võimalust nõuda finantsgarantiid kui sellist ega välista, ilma et see piiraks artikli 29 lõike 4 kohaldamist, liikmesriigi nõuet - kusjuures alati on eelduseks siseturul konkurentsi mittetakistamise, mittepiiramise või mittekahjustamise ning riikkondsuse põhjal mittediskrimineerimise põhimõtetest kinnipidamine - et kindlustusleping tuleks sõlmida ettevõtjatega või ettevõtjate kaudu, kellele liikmesriik on andnud eri- või ainuõigused, ka ei mõjuta see ühisgarantiifondis osalemisega seotud nõudeid, näiteks kutseühingute või -organisatsioonide liikmete poolt;*

8) *eelregistreerimise kohustus nende* territooriumil *peatavas registris* või kohustus olla asjaomast tegevust nende territooriumil *eelnevalt* teostanud.

Artikkel 15

Hindamisele kuuluvad nõuded

1. Liikmesriigid kontrollivad, kas nende õigussüsteemis on kehtestatud lõikes 2 loetletud nõuded, ja tagavad, et kõik taolised nõuded on kooskõlas lõikes 3 sätestatud tingimustega. Liikmesriigid kohandavad oma õigus- ja haldusnorme selliselt, et need oleksid vastavuses nimetatud tingimustega.

2. Liikmesriigid kontrollivad, kas nende õigussüsteemi kohaselt seatakse võimaluse alustada teenuse osutamist või teenuse osutamise eeltingimuseks mõni järgmistest mittediskrimineerivatest nõuetest:

- a) kvantitatiivsed või territoriaalsed piirangud, eelkõige rahvaarvust või teenuseosutajate vahelisest minimaalsest geograafilisest vahemaast tulenevate piirmäärade kujul;
- b) teenuseosutaja kohustus *võtta* teatud õiguslik **vorm**;
- c) äriühingus osaluse omamisega seonduvad **nõuded**;
- d) nõuded, millega *antakse* teenuse *erilise* olemuse tõttu *võimalus alustada selle teenuse osutamist vaid teatavatele teenuseosutajatele*, välja arvatud **direktiivi 2005/36/EÜ II jaotisega hõlmatud küsimused** ja nõuded, mis on sätestatud ühenduse muudes õigusaktides;
- e) keeld omada sama liikmesriigi territooriumil enam kui ühte tegevuskohta;
- f) töötajate minimaalset arvu sätestavad nõuded;
- g) kehtestatud miinimum- ja/või maksimumhinnad, millest teenuseosutaja peab kinni **pidama**;
- h) **teenuseosutaja** kohustus osutada koos oma teenusega teisi spetsiifilisi teenuseid.

3. Liikmesriigid kontrollivad, kas lõikes 2 osutatud nõuded vastavad järgmistele tingimustele:

- a) mittediskrimineerimine: nõuded ei või olla otseselt ega kaudselt diskrimineerivad kodakondsuse alusel ega äriühingute puhul registrijärgse asukoha alusel;

- b) vajadus: nõuded peavad **olema põhjendatud** avaliku huviga seotud esmatähtsa põhjusega;
 - c) proportsionaalsus: nõuded peavad olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks; nõuded ei või minna nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale; samuti ei tohi olla võimalik asendada neid nõudeid muude, vähem piiravate meetmetega, millega saavutatakse sama tulemus.
4. Artiklis 38 osutatud vastastikuse hindamise aruandes esitavad liikmesriigid järgmise teabe:
- a) nõuded, mida nad kavatsevad säilitada, ja põhjendus selle kohta, miks need nõuded nende arvates vastavad lõikes 3 sätestatud tingimustele;
 - b) nõuded, mis on tühistatud või muudetud vähem rangeks.
5. ***Lõikeid 1 kuni 4 ei kohaldata üldist majandushuvi pakkuvate teenuste valdkonna õigusaktide ega sotsiaalkindlustusskeemide õigusaktide suhtes, sealhulgas kohustuslike ravikindlustusskeemide suhtes.***

IV peatükk

Teenuste vaba liikumine

1. jagu

Halduskoostöö

Artikkel 16

Järelevalve tõhusus

1. Liikmesriigid tagavad, et **teenuseosutaja suhtes** riiklikes õigusaktides kehtestatud õigust *seireks* ja järelevalveks kasutatakse ka siis, kui teenust osutatakse teises liikmesriigis.
2. **Lõige 1 ei kohusta liikmesriike, kus on teenuseosutaja esmane tegevuskoht, korraldama faktilist kontrolli ega seiret liikmesriigis, kus teenust osutatakse.**
3. **Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus teenust osutatakse, võivad kohapeal korraldada kontrollimisi, inspekteerimisi ja uurimisi, tingimusel, et selline kontrollimine, inspekteerimine või uurimine on objektiivselt põhjendatud ja mittediskrimineeriv.**

Artikkel 17

Vastastikune abi

1. Liikmesriigid *osutavad üksteisele* vastastikust abi ja võtavad kõik võimalikud meetmed liikmesriikidevaheliseks tõhusaks koostööks, et tagada teenuseosutajate ja nende poolt osutatavate teenuste järelevalve.
2. *Sihtliikmesriik vastutab teenuseosutaja tegevuse järelevalve eest oma territooriumil. Sihtliikmesriik korraldab nimetatud järelevalvet vastavalt lõikele 3.*
3. *Sihtliikmesriik:*
 - *võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada teenuseosutaja tegevuse kooskõla sihtliikmesriigi territooriumil teenuste osutamist reguleerivate riiklike õigusaktidega ja juhul, kui kohaldatakse artikli 21 lõike 1 kolmandat lõiku;*
 - *teostab kontrollimisi, inspekteerimisi ja uurimisi, mis on vajalikud järelevalveks osutatava teenuse üle;*
 - *teostab selle liikmesriigi taotlusel, kus on teenuseosutaja esmane tegevuskoht, kontrollimisi, inspekteerimisi ja uurimisi.*
4. *Lüikmesriigid edastavad teiste liikmesriikide ja komisjoni poolt taotletud teavet elektrooniliste sidevahendite abil ja võimalikult lühikese aja jooksul.*

5. *Saanud teadlikuks teenuseosutaja poolt toime pandud ebaseaduslikust tegevusest või konkreetsetest tegudest, mis võivad põhjustada liikmesriigis tõsist kahju, teavitavad liikmesriigid sellest võimalikult kiiresti liikmesriiki, kus on vastava teenuseosutaja esmane tegevuskoht.*

6. *Kui sihtliikmesriik leiab pärast lõike 3 alusel teostatud kontrollimist, inspekteerimist või uurimist, et teenuseosutaja ei täida oma kohustusi, võib sihtliikmesriik nõuda kooskõlas oma õigusaktidega ja vastavalt ühenduse õigusele teenuseosutajalt tagatise deponeerimist või rakendada teenuseosutaja suhtes ajutisi meetmeid. Seda tagatist võib kasutada otsuste ja kohtulahendite täitmiseks haldus-, tsiviil- ja kriminaalasjades.*

Artikkel 18

Vastastikune abi teenuseosutaja ajutise teise liikmesriiki siirdumise korral

1. *Liikmesriik, kus on teenuseosutaja esmane tegevuskoht, vastutab oma territooriumil teenuseosutaja tegevuse järelevalve eest, eelkõige teenuseosutaja tegevuskohas rakendatavate järelevalvemeetmete kaudu ning vastavalt lõikele 2.*

2. *Liikmesriik, kus on vastava teenuseosutaja esmane tegevuskoht:*

– *viib teise liikmesriigi taotlusel läbi kontrollimisi, inspekteerimisi ja uurimisi ning teavitab teist liikmesriiki nende tulemustest ja vajaduse korral võetud meetmetest;*

- *esitab teise liikmesriigi taotlusel teabe teenuseosutajate kohta kelle tegevuskoht on tema territooriumil, sealhulgas eelkõige kinnituse, et teenuseosutaja tegevuskoht on tema territooriumil ja osutab teenuseid seaduslikul viisil.*

3. *Liikmesriik, kus on teenuseosutaja esmane tegevuskoht, ei või keelduda järelevalve- või rakendusmeetmete võtmisest oma territooriumil põhjendusel, et teenust osutati või teenus põhjustas kahju teises liikmesriigis.*

Artikkel 19

Häiremehhanism

1. *Liikmesriik, kes on saanud teadlikuks konkreetsetest faktidest või asjaoludest, mis võivad seada ohtu tema territooriumil või teistes liikmesriikides asuvate isikute tervise või ohutuse, teavitab sellest võimalikult kiiresti päritoluliikmesriiki, asjassepuutuvaid liikmesriike ja komisjoni.*

2. *Lõike 1 rakendamiseks soodustab komisjon liikmesriikide ametiasutuste üleeuroopalise võrgustiku tegutsemist ja võtab sellest osa.*

3. *Vastavalt artikli 39 lõikes 2 ette nähtud menetlusele koostab komisjon lõikes 2 osutatud võrgustiku tegevust käsitlevad suunised ja uuendab neid regulaarselt.*

Artikkel 20

Rakendusmeetmed

Komisjon võtab vastavalt *artikli 39 lõikes 2* osutatud menetlusele vastu rakendusmeetmed, mis on vajalikud ***artikli 17 rakendamiseks, ning liikmesriikide*** vahel elektroonilise teabevahetuse praktilise korra, eelkõige infosüsteemide koostalitlusvõimet käsitlevad sätted.

2. jagu

Teenuste osutamise vabadus ja erandid

Artikkel 21

Teenuste osutamise vabadus

1. Liikmesriigid ***austavad teenuseosutajate õigust osutada teenuseid muus liikmesriigis kui selles, kus on nende tegevuskoht.***

Liikmesriik, kus teenust osutatakse, tagab oma territooriumil vaba võimaluse alustada teenuse osutamist ja vaba teenuste osutamise.

Liikmesriigid ei sea oma territooriumil teenuse osutamise alustamise võimaluse või teenuse osutamise eeltingimuseks ühtegi nõuet, mis ei vasta järgmistele põhimõtetele:

- a) *mittediskrimineerimine: nõuded ei või olla otseselt ega kaudselt diskrimineerivad kodakondsuse alusel ja juriidilise isiku puhul asukoha liikmesriigi alusel;*
- b) *vajadus: nõue peab olema põhjendatud avaliku korra või avaliku julgeoleku või tervise kaitse ja keskkonna kaitse seisukohast;*
- c) *proportsionaalsus: nõuded peavad olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks ning ei või minna nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.*

2. *L liikmesriigid ei või piirata* teenuste osutamise vabadust teenuseosutajale, kelle tegevuskoht on teises liikmesriigis, eelkõige mis tahes järgmise piirangu kehtestamise kaudu:

- a) teenuseosutaja kohustus omada tegevuskohta kõnealuse liikmesriigi territooriumil;
- b) teenuseosutaja kohustus *saada kõnealuse liikmesriigi pädevalt* asutuselt autoriseering, kaasa arvatud registrisse kandmine või registreerimine *selle* territooriumil asuvas kutseühingus või -liidus, *välja arvatud käesolevas direktiivis või muudes ühenduse õigusaktides sätestatud juhtudel;*
- c) *teenuseosutajale* kehtestatud keeld omada kõnealuse liikmesriigi territooriumil teatavat infrastruktuuri, sealhulgas kontorit või vastuvõturuumi, mida teenuseosutaja vajab asjaomaste teenuste *osutamiseks;*
- d) *teenuseosutaja* ja teenuse kasutaja vahel erilise lepingulise korra kohaldamine, mis välistab teenuse osutamise füüsilisest isikust ettevõtja poolt või piirab seda;

- e) teenuseosutaja kohustus omada isikut tõendavat dokumenti, mille kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused on spetsiaalselt välja andnud teatava teenuse osutamiseks;
- f) nõuded, mis mõjutavad selliste seadmete **ja materjalide** kasutamist, mis on osutatava teenuse lahutamatuks osaks, **välja arvatud töötervishoiu ja tööhutuse seisukohalt vajalikud nõuded**;
- g) artiklis **24 osutatud** teenuste osutamise vabaduse piirangud.

3. *Käesolevad sätted ei takista liikmesriiki, kuhu teenuseosutaja siirdub, rakendamast nõudeid teenuste osutamisega seotud tegevuse puhul, kui need on põhjendatud avaliku korra, avaliku julgeoleku, keskkonnakaitse ja rahvatervisega seotud põhjustel. Samuti ei takista nimetatud sätted liikmesriikidel kooskõlas ühenduse õigusega kohaldamast siseriiklikke eeskirju, mis on seotud töölevõtutingimustega, sealhulgas kollektiivlepingutes sätestatud eeskirju.*

4. *Hiljemalt ...* esitab komisjon pärast liikmesriikide ja Euroopa tasandi tööturu osapooltega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva artikli kohaldamise kohta, milles kaalutakse vajadust teha ettepanek käesoleva direktiiviga reguleeritud teenuste osutamisega seotud tegevuse ühtlustamismeetmete vastuvõtmiseks.*

Artikkel 22

Üldised erandid

Artiklit 21 ei kohaldata järgmise suhtes:

- 1) **üldist majandushuvi pakkuvad teenused, mida osutatakse mõnes teises liikmesriigis, muu hulgas:**

* Viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

- a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiviga 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta¹ **hõlmatud** postiteenused;
 - b) elektrienergia **edastamis-, jaotamis- ja tarnimisteenused** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju,² artikli 2 tähenduses;
 - c) gaasi **edastamis-, jaotamis-, tarnimis- ja hoiustamisteenused** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta³ artikli 2 tähenduses;
 - d) vee **jaotamis- ja tarnimisteenused ning heitveeteenused**;
 - e) **jäätmetöötlus**;
- 2) direktiiviga 96/71/EÜ hõlmatud küsimused;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁴ hõlmatud **küsimused**;

¹ EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

² ELT L 176, 15.7.2003, lk 37.

³ ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.

⁴ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

- 4) *võlgade kohtulik sissenõudmine;*
- 5) *seoses kutsequalifikatsioonidega direktiivi 2005/36/EÜ sätteid, sealhulgas teenuse osutamise liikmesriigis kehtivad nõuded, mille alusel võimaldatakse teatud valdkonnas tegutseda ainult teatava kutseala esindajatel;*
- 6) määruse (EMÜ) nr 1408/71 sätteid, millega määratakse kindlaks kohaldatavad õigusaktid;
- 7) *seoses isikute liikumisvabaduse ja elukoha suhtes kohaldatavate haldusformaalsustega* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil,¹ sätteid, millega kehtestatakse haldusformaalsused, mis tuleb vastava loa taotlejatel täita *sihtliikmesriikide* pädevates asutustes;
- 8) *seoses jäätmesaadetistega* nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 259/93 *jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral*² artiklites 3 ja 4 sätestatud autoriseerimiskord;
- 9) autoriõigus ja autoriõigusega kaasnevad õigused, nõukogu 16. detsembri 1986. aasta direktiiviga 87/54/EMÜ *pooljuhttoodete topoloogia õiguskaitse kohta*³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 1996. aasta direktiiviga 96/9/EÜ *andmebaaside õiguskaitse kohta*⁴ hõlmatud õigused, samuti tööstusomandi *õigused*;

¹ ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

² ELT L 30, 6.2.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2557/2001 (EÜT L 349, 31.12.2001, lk 1).

³ EÜT L 24, 27.1.1987, lk 36.

⁴ EÜT L 77, 27.3.1996, lk 20.

- 10) *seadusjärgne* auditeerimine;
- 11) teenused, mis on selles liikmesriigis, kuhu *teenuseosutaja oma* teenuse osutamiseks *siirdub, keelatud, kui sellise keelu põhjused on seotud* avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervisega;
- 12) *liikmesriigi, kuhu teenuseosutaja siirdub*, erinõuded mis on otseselt seotud teenuse osutamise koha teatavate omadustega, *teatava teenusest tuleneva ohuga teenuse osutamise kohas või töötervishoiu ja tööohutusega* ning millele vastamine on hädavajalik avaliku korra või avaliku julgeoleku tagamiseks või *rahvatervise* või keskkonna *kaitseks*;
- 13) *teises* liikmesriigis liisitud sõidukite registreerimine;
- 14) *kõik rahvusvahelise eraõiguse sätted, eelkõige lepinguliste ja lepinguväliste kohustuste kohta, kaasa arvatud lepingute vormi kohta.*

Artikkel 23

Erandid üksikjuhtumitel

1. Erandina *artiklist 21* ja üksnes erakorralistel asjaoludel võib liikmesriik mõnes teises liikmesriigis tegevuskohta omava teenuseosutaja suhtes võtta meetmeid, mis on seotud järgmisega:

- a) teenuste ohutuse, sealhulgas rahvatervisega seotud aspektid;
 - b) kutseline tegutsemine tervise valdkonnas;
 - c) avaliku korra kaitse, eelkõige alaealiste kaitsega seotud aspektid.
2. Lõikes 1 sätestatud meetmeid võib võtta üksnes siis, kui ***on täidetud järgmised*** tingimused:
- a) siseriiklike sätteid, mille kohaselt meede võetakse, ei ole ühenduse tasandil lõikes 1 osutatud valdkondades ühtlustatud;
 - b) meetmed tagavad teenuse kasutajale kõrgemal tasemel kaitse võrreldes päritoluliikmesriigi poolt tema siseriiklike sätete kohaselt võetava meetmega;
 - c) päritoluliikmesriik ei ole võtnud ühtegi meetet või on võtnud meetmeid, mis on ***artikli 18 lõikes 2*** osutatud meetmetega võrreldes ebapiisavad;
 - d) meetmed on proportsionaalsed.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei mõjuta ühenduse õigusaktides sisalduvate selliste sätete kohaldamist, mis tagavad teenuste osutamise vabaduse või lubavad teha sellest erandeid.

3. jagu

Teenuste kasutajate õigused

Artikkel 24

Keelatud piirangud

Liikmesriigid ei või kehtestada teenuse kasutajale nõudeid, mis piiravad teises liikmesriigis tegevuskohta omava teenuseosutaja poolt osutatava teenuse kasutamist, eelkõige järgmisi nõudeid:

- a) kohustus hankida kõnealuse liikmesriigi pädevatelt asutustelt autoriseering või esitada neile deklaratsioon;
- b) maksusoodustuste või rahalise toetuse andmise piirangud põhjusel, et teenuseosutaja tegevuskoht on mõnes teises liikmesriigis, või teenuse osutamise asukohaga seotud põhjusel;
- c) nõuded, millega kohustatakse teenuse kasutajat maksma diskrimineerivaid või ebaproportsionaalseid makse seadmetelt, mis on vajalikud teenuse saamiseks teisest liikmesriigist vahemaa tagant.

Artikkel 25

Mittediskrimineerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuse kasutajale ei kohaldata diskrimineerivaid nõudeid **üksnes** tema kodakondsuse või elukoha tõttu.
2. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutaja poolt avalikkusele üldiselt kättesaadavaks tehtud teenusele juurdepääsu üldtingimused ei sisalda diskrimineerivaid sätteid, mis on seotud **üksnes** teenuse kasutaja kodakondsuse või elukohaga, kuid ilma et see välistaks võimaluse näha juurdepääsutingimuste puhul ette erisused, kui need on otseselt õigustatud objektiivsete kriteeriumidega.

Artikkel 26

Abi teenuse kasutajatele

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuse kasutajatel **on võimalik** saada **ühtsest kontaktpunktist**:
 - a) **teavet** teises liikmesriigis kohaldatavate nõuete kohta, mis on seotud võimalusega alustada teenuste osutamist ja teenuste osutamisega, eelkõige tarbijakaitset käsitlevate nõuete kohta;
 - b) **üldteavet** teenuseosutaja ja teenuse kasutaja vahel tekkinud vaidluse korral kasutada olevate õiguskaitsevahendite kohta;

- c) selliste liitude või organisatsioonide **kontaktandmeid**, **kust** teenuseosutajad või teenuse kasutajad võivad saada praktilist abi.

Vajaduse korral sisaldavad pädevate asutuste nõuanded ka lihtsaid sammsammulisi juhiseid.

Teavet ja abi antakse selgelt ja üheselt mõistetavalt ning see peab olema ajakohastatud ning vahemaast sõltumatult kergesti kättesaadav, muuhulgas elektrooniliste vahenditega.

2. Liikmesriigid võivad anda vastutuse lõikes 1 osutatud ülesande ***eest mis*** tahes muule organile, näiteks Euroguichets'le, Euroopa kohtuvälise võrgu (EEJ-net) kontaktpunktidele, tarbijaühingutele või euroinfokeskustele.

Hiljemalt ...* teatavad liikmesriigid komisjonile määratud asutuste nimed ja kontaktandmed. Komisjon edastab nimetatud andmed kõikidele liikmesriikidele.

3. Lõikes 1 osutatud teabe saatmiseks võtab asjaomane asutus, mille poole teenuse kasutaja on pöördunud, ühendust asjaomase liikmesriigi vastava asutusega. Viimane edastab taotletud teabe võimalikult kiiresti. Liikmesriigid tagavad, et nimetatud asutused osutaksid üksteisele vastastikust abi, ja kehtestavad kõik tõhusa koostöö tagamiseks vajalikud võimalikud meetmed.

4. Komisjon võtab vastavalt *artikli 39* lõikes 2 sätestatud menetlusele vastu meetmed lõigete 1, 2 ja 3 rakendamiseks, määraes kindlaks eri liikmesriikide asutuste vahel teabe vahetamise ja eelkõige infosüsteemide koostalitlusvõime tehnilised mehhanismid.

* Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 27

Abi teenuseosutajatele

1. *Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt ...* on teenusosutajal võimalik ühtses kontaktpunktis täita kõiki menetlusi ja formaalsusi, mis on vastavalt käesolevale direktiivile vajalikud tema teenuste osutamiseks teises liikmesriigis.*
2. *Artikleid 6 kuni 8 kohaldatakse kooskõlas sellega.*

V peatükk

Teenuste kvaliteet

Artikkel 28

Teave teenuseosutajate ja nende poolt osutatavate teenuste kohta

1. *Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad teevad teenuse kasutajale, Euroopa ühtsele kontaktpunktile ja sihtliikmesriikide ühtsetele kontaktpunktidele kättesaadavaks järgmise teabe:*
 - a) *teenuseosutaja nimi, juriidilise isiku puhul tema õiguslik vorm, tegevuskoha täpne geograafiline aadress ning andmed, mille abil on temaga võimalik kiiresti ühendust võtta ja temaga otse või vajadusel elektrooniliste vahendite abil suhelda;*

* *Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.*

- b) kui teenuseosutaja on registreeritud äriregistris või mõnes muus sarnases riiklikus registris, kõnealuse registri nimi ja teenuseosutaja registrinumber või sellega samaväärne identifitseerimistunnus kõnealuses registris;
- c) kui kõnealuse tegevuse suhtes kohaldatakse autoriseerimisskeemi, asjaomase pädeva asutuse või ühtse kontaktpunkti andmed;
- d) kui teenuseosutaja tegutseb teenuse osutamise valdkonnas, mille tõttu ta on käibemaksukohuslane, siis nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas¹ artikli 22 lõikes 1 osutatud identifitseerimisnumber;
- e) reguleeritud kutsealade puhul iga kutseühing või sarnane asutus, mille juures teenuseosutaja on registreeritud, kutsenimetus ja liikmesriik, kus kõnealune nimetus on antud;
- f) teenuseosutaja poolt kasutatavad üldtingimused ja -sätted, kui neid on;
- g) lepingulised sätted, mis puudutavad lepingu suhtes kohaldatavat õigust ja/või pädevaid kohtuid;
- h) *artikli 29 lõikes 1 nimetatud üksikasjad juhtudel, mille puhul on kohustuslik kutsealane vastutuskindlustus või sellega samaväärne garantii, pöörates erilist tähelepanu kindlustaja või garandi andmetele, kindlustuse kehtivuse kutsealastele ja geograafilistele tingimustele ning tõenditele kindlustusmaksete tähtaegse tasumise kohta.*

¹ EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/18/EÜ (ELT L 51, 22.2.2006, lk 12).

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud teave vastavalt teenuseosutaja eelistusele:
 - a) esitatakse teenuseosutaja poolt tema enda algatusel;
 - b) on teenuse kasutajale hõlpsasti kättesaadav teenuse osutamise või lepingu sõlmimise kohas;
 - c) on teenuse kasutajale hõlpsasti kättesaadav elektrooniliselt, teenuseosutaja antud aadressil;
 - d) on toodud teenuseosutaja poolt teenuse kasutajale esitatud mis tahes teabedokumendis, mis sisaldab teenuseosutaja poolt osutatava teenuse üksikasjalikku kirjeldust.
3. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad esitavad teenuse kasutaja taotlusel järgmise lisateabe:
 - a) teenuse peamised omadused;
 - b) teenuse hind või juhul, kui täpset hinda ei saa teatada, hinna arvutamise meetod, et teenuse kasutaja saaks seda kontrollida, või piisavalt üksikasjalik hinnaproгноos;
 - c) teenuseosutaja õiguslik seisund ja vorm;
 - d) reguleeritud kutsealade puhul viide päritoluliikmesriigis kohaldatavatele kutse-eeskirjadele ja nendega tutvumise võimalusele.

4. Liikmesriigid tagavad, et teave, mida teenuseosutaja peab käesoleva peatüki kohaselt esitama, tehakse kättesaadavaks või edastatakse selgelt ja üheselt mõistetavalt ning aegsasti enne lepingu sõlmimist, või kui kirjalikku lepingut ei sõlmita, enne teenuse osutamist.

5. Käesolevas peatükis sätestatud teavitamisnõuded täiendavad ühenduse õiguses juba kehtestatud nõudeid ega välista liikmesriikide õigust kehtestada täiendavaid teavitamisnõudeid, mida kohaldatakse nende territooriumil tegevuskohta omavate teenuseosutajate suhtes.

6. Komisjon võib vastavalt *artikli 39 lõikes 2* sätestatud menetlusele täpsustada käesoleva artikli lõigetes 1 ja 3 sätestatud teabe sisu lähtuvalt teatavate tegevuste eripärast ning võib kindlaks määrata lõike 2 rakendamise praktilised viisid.

Artikkel 29

Kutsekindlustus ja garantiid

1. Liikmesriigid ***võivad nõuda***, et teenuseosutajad, kelle teenused kujutavad ***otsest ja*** konkreetset riski teenuse kasutaja ***või kolmanda isiku*** tervisele või turvalisusele või teenuse kasutaja ***finantsturvalisusele või oht keskkonnale***, on ***kohustatud võtma*** kutsealase vastutuskindlustuse, mis oleks ***piisav*** riski iseloomu ja ulatust arvestades, või ***andma*** mõne muu vastutuskindlustusega samaväärse või sellega eesmärgi suhtes põhiosas võrreldava garantii. ***Kutsealane vastutuskindlustus või garantii peab hõlmama ka selliste teenuste muudes liikmesriikides osutamisega seotud riske.***

2. *Liikmesriigid võivad nõuda, et teenuseosutaja, kes siirdub teenuste osutamiseks esmakordselt ühest liikmesriigist teise, teataks sellest eelnevalt sihtliikmesriigi pädevale asutusele kirjaliku deklaratsiooniga, milles on esitatud andmed kutsealase vastutusega seotud kindlustuskaitse või muude isiklike või kollektiivsete kaitseabinõude kohta. Nimetatud deklaratsiooni uuendatakse kord aastas, juhul kui teenuseosutaja kavatses kõnealuse aasta jooksul osutada selles liikmesriigis ajutisi või juhuslikku laadi teenuseid. Teenuseosutaja võib deklaratsiooni esitada vabalt valitud viisil.*

3. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad esitavad teenuse *kasutajale teabe* lõikes 1 osutatud kindlustuse või garantiide kohta, eelkõige kindlustaja või garanti kontaktandmed ning andmed kindlustuse või garantii territoriaalse ulatuse kohta.

4. *Kui teenuseosutaja asutab tegevuskoha või osutab teenuseid* teatud liikmesriigi territooriumil ei või kõnealune liikmesriik nõuda teenuseosutajalt kutsealast kindlustust või finantsgarantiid, kui teenuseosutaja on teises liikmesriigis, kus tal juba on tegevuskoht, juba kaetud samaväärse või sellega eesmärgi suhtes põhiosas võrreldava garantiiga.

Kui liikmesriik nõuab kutsealasest vastutusest tulenevate finantsriskide kindlustamist, peab nimetatud liikmesriik tunnistama piisavaks teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja esitatud tõendi, mille on väljastanud selle liikmesriigi pank või kindlustuselts, kus on teenuseosutaja tegevuskoht.

Kui kindlustus on samaväärne vaid osaliselt, võib liikmesriik olemasoleva kindlustusega hõlmamata aspektide katmiseks nõuda lisagarantiid.

5. *Lõiked 1 kuni 4 ei mõjuta* muudes ühenduse õigusaktides sätestatud kutsekindlustust või garantiikorda.

6. Lõike 1 rakendamiseks võib komisjon vastavalt *artikli 39* lõikes 2 sätestatud menetlusele kehtestada nimekirja teenustest, millel on lõikes 1 märgitud omadused, ning sätestada ühised kriteeriumid, et määratleda mis on lõikes 1 osutatud kindlustuse või garantiidega seoses piisav riski iseloomu ja ulatust arvestades.

Artikkel 30

Müüjäjärgsed garantiid

Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad esitavad teenuse kasutajale tema taotlusel teabe müüjäjärgse garantii kohta, selle sisu ja selle kohaldamise peamiste kriteeriumide kohta, eelkõige garantii kehtivusaja ja territoriaalse ulatuse **kohta**.

Artikkel 31

Reguleeritud kutsealade kaubanduslikud teadaanded

1. Liikmesriigid kõrvaldavad kõik täielikud keelud, mis on seotud reguleeritud kutsealade kaubanduslike teadaannetega.
2. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud kutsealade kaubanduslikud teadaanded on vastavalt ühenduse õigusaktidele kooskõlas kutse-eeskirjadega, mis on eelkõige seotud kutseala sõltumatuse, väärikuse ja terviklikkuse ning samuti ametisaladusega viisil, mis on kooskõlas iga kutseala eripäraga.

Artikkel 32

Multidistsiplinaarsed tegevused

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajate suhtes ei kohaldata nõudeid, mis kohustavad neid tegutsema teatud konkreetsetes valdkonnas või mis piiravad erinevate tegevuste ühiselt või partnerluse korras elluviimist.

Siiski võib selliseid nõudeid kohaldada järgmiste teenuseosutajate suhtes:

- a) teenuseosutajad reguleeritud kutsealadel, kui selliste nõuete kehtestamine on põhjendatud vajadusega tagada vastavus kutse-eetikat ja ametialast käitumist käsitlevatele eeskirjadele, mis on erinevad sõltuvalt kutseala eripäras;
- b) sertifitseerimise, akrediteerimise, tehnilise järelevalve, testimise või katsetamise teenuste teenuseosutajad, kui selliste nõuete kehtestamine on põhjendatud vajadusega tagada teenuseosutajate sõltumatus ja erapooletus.

2. Kui on antud luba multidistsiplinaarsete tegevuste teostamiseks, tagavad liikmesriigid, et:

- a) huvide konfliktid ja vastuolud erinevate tegevuste vahel on välistatud;
- b) teatavate tegevuste puhul nõutav sõltumatus ja erapooletus on tagatud;
- c) erinevate tegevuste kutse-eetikat ja ametialast käitumist käsitlevad eeskirjad on üksteisega kooskõlas, eriti ametisaladust puudutavate küsimuste osas.

3. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad esitavad teenuse kasutajale tema taotlusel teabe oma multidistsiplinaarsete tegevuste ja partnerluste kohta ning huvide konfliktide vältimiseks võetud meetmete kohta. Nimetatud teave sisaldub mis tahes teabedokumendis, milles teenuseosutajad kirjeldavad üksikasjalikult nende poolt osutatavaid **teenuseid**.

Artikkel 33

Teenuste kvaliteedi poliitika

1. Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kaasnevaid meetmeid, et julgustada teenuseosutajaid astuma vabatahtlikult samme teenuste osutamisel kvaliteedi tagamiseks, eelkõige mõne järgmisena esitatud meetodi kasutamise kaudu:

- a) teenuseosutajate tegevuste sertifitseerimine või hindamine sõltumatute asutuste poolt;
- b) oma kvaliteedipõhimõtete koostamine või ühenduse tasandil kutseühingute poolt koostatud kvaliteedipõhimõtetes või kvaliteedimärkides osalemine.

2. Liikmesriigid tagavad, et teave teenustega seotud teatud märkide tähenduse kohta ning märkide ja muude kvaliteedimärkide kohaldamise kriteeriumide kohta on teenuse kasutajatele ja teenuseosutajatele hõlpsasti kättesaadav.

3. Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kaasnevaid meetmeid, et julgustada kutseühinguid ning kaubanduskodasid ja käsitööstusliite tegema liikmesriikides ühenduse tasandil koostööd eesmärgiga edendada teenuste osutamise kvaliteeti, muutes eelkõige lihtsamaks teenuseosutajate pädevuse hindamise.

4. Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kaasnevaid meetmeid, et soodustada teenuste osutamise kvaliteedi ja puuduste sõltumatu hindamise arendamist ning eelkõige võrdluskatsete ja -testide arendamist ühenduse tasandil ning tulemuste teatavakstegemist.

5. Liikmesriigid soodustavad **koostöös** komisjoniga vabatahtlike Euroopa standardite arendamist eesmärgiga hõlbustada eri liikmesriikides pakutavate teenuste vastavust ning edendada teenuse kasutajatele teabe andmist ja teenuste osutamise kvaliteeti.

Artikkel 34

Vaidluste lahendamine

1. Liikmesriigid võtavad üldiseid meetmeid, mis on vajalikud tagamaks, et teenuseosutajad teevad kättesaadavaks postiaadressi, faksinumbri või elektronposti aadressi **ja telefoninumbri**, millele kõik teenuse kasutajad, kaasa arvatud mõnes muus liikmesriigis elavad kasutajad, saavad esitada kaebuse või teabenõude osutatava teenuse kohta. **Teenuseosutajad teevad teatavaks oma juriidilise aadressi, juhul kui see erineb nende tavapärasest postiaadressist.**

2. Liikmesriigid võtavad üldiseid meetmeid, mis on vajalikud tagamaks, et teenuseosutajad vastavad lõikes 1 osutatud kaebustele võimalikult lühikese aja jooksul ja teevad parimaid jõupingutusi **rahuldavate** lahenduste leidmiseks.

3. Liikmesriigid võtavad üldiseid meetmeid, mis on vajalikud tagamaks, et teenuseosutajad on kohustatud tõendama käesolevas direktiivis sätestatud teabe edastamisega seotud kohustuste täitmist ning tõendama teabe õigsust.

4. Kui kohtuotsuse täitmisel on nõutav finantsgarantii, tunnustavad liikmesriigid teises liikmesriigis asutatud teenuseosutajale või asutusele esitatud samaväärseid garantiisid.

5. Liikmesriigid võtavad üldiseid meetmeid, mis on vajalikud tagamaks, et teenuseosutajad, kes peavad järgima tegevusjuhendit või kellel on mõne kaubandusliidu või kutseühingu liikmestaatus, mis võimaldab vaidluste lahendamist kohtuväliselt, teavitavad sellest ka teenuse kasutajaid ja osutavad sellele mis tahes dokumendis, milles kirjeldatakse üksikasjalikult nende poolt pakutavaid teenuseid, täpsustades, kuidas on võimalik saada üksikasjalikku teavet nimetatud süsteemi ja selle kasutamise tingimuste kohta.

Artikkel 35

Teave teenuseosutajate hea maine kohta

1. Liikmesriigid esitavad teise liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel teabe nende pädevate asutuste poolt teenuseosutaja suhtes kriminaalasjades tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste, karistuste, võetud haldus- ja distsiplinaarmedetmete ning pettusega seotud maksejõuetuse või pankrotiga seoses tehtud otsuste kohta, mis **mõjutavad otseselt** teenuseosutaja **pädevust** või tema kutsealast usaldusväarsust.

Käesoleva lõike kohast taotlust tuleb nõuetekohaselt põhjendada, eriti seoses teabetaotluse põhjustega.

2. Lõikes 1 osutatud teavet edastav liikmesriik täpsustab samal ajal, kas kõnealune otsus on lõplik või kas selle kohta on esitatud apellatsioonikaebus; viimati nimetatud juhul peaks kõnealune liikmesriik edastama teabe kuupäeva kohta, millal on oodata otsust asjaomase kaebuse kohta.

Lisaks sellele täpsustab kõnealune liikmesriik riiklike õigusaktide sätteid, mille kohaselt langetati teenuseosutaja suhtes süüdimõistev otsus või mille alusel määrati karistus.

3. ***Lõigete 1 ja 2 rakendamine peab olema kooskõlas isikuandmete kaitse alaste sätete ja õigustega, mis on tagatud asjaomastes liikmesriikides süüdi mõistetud või karistatud, sealhulgas kutseliitude poolt süüdi mõistetud või karistatud isikutele. Igasugune kõnesolev avalik teave tehakse tarbijatele kättesaadavaks.***

VI peatükk

Lähenemisprogramm

Artikkel 36

Tegevusjuhendid ühenduse tasandil

1. Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kaasnevaid meetmeid, et edendada kooskõlas ühenduse õigusega ühenduse tasandil tegevusjuhendite koostamist, eelkõige ***kutseühingute, -organisatsioonide ja -liitude poolt, et hõlbustada teises liikmesriigis teenuste osutamist või teenuseosutaja tegevuskoha asutamist.***

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud tegevusjuhendid on elektroonilisi vahendeid kasutades kättesaadavad vahemaa **tagant**.

3. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad teatavad teenuse kasutaja taotlusel või teenuseosutaja teenuseid üksikasjalikult kirjeldavates mis tahes teabedokumentides kõikidest tegevusjuhenditest, mida nad on kohustatud järgima, ja aadressi, millelt neid tegevusjuhendeid on elektroonilisi vahendeid kasutades võimalik leida, täpsustades ka kättesaadavad **keeleversioonid**.

Artikkel 37

Täiendav ühtlustamine

Komisjon hindab hiljemalt ...* võimalusi esitada ettepanekud ühtlustavate õigusaktide vastuvõtmiseks järgmistes valdkondades:

- a) sularahaveoteenuste osutamise üksikasjalikud **eeskirjad**;
- b) **juurdepääs** tegevusele, mis seisneb võlgade kohtulikus sissenõudmises;
- c) **turvateenused**.

* Üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 38

Vastastikune hindamine

1. Hiljemalt ...* esitavad liikmesriigid komisjonile aruande *hindamisele kuuluvate nõuete kohta*, mis sisaldab **Artikli 15 lõikes 4** määratletud **teavet**.
2. Komisjon edastab lõikes 1 ettenähtud aruanded liikmesriikidele, kes teevad tähelepanekud iga aruande kohta kuue kuu jooksul. Komisjon peab sama aja jooksul huvitatud isikutega nõu nende aruannete üle.
3. Komisjon esitab aruanded ja liikmesriikide tähelepanekud *artikli 39* lõikes 1 osutatud komiteele, kes teeb omapoolsed tähelepanekud.
4. Lõigetes 2 ja 3 ettenähtud tähelepanekuid arvestades esitab komisjon **hiljemalt ...**** Euroopa Parlamendile ja nõukogule kokkuvõtva aruande, millele on vajadusel lisatud ettepanekud täiendavate algatuste kohta.

Artikkel 39

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja.

* Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

** Neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 40

Läbivaatamisklausel

Pärast *artikli 38* lõikes 4 osutatud kokkuvõtva aruande esitamist esitab komisjon iga kolme aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule ***ulatusliku*** aruande käesoleva direktiivi ***ja eelkõige selle artiklite 2 ja 21*** kohaldamise kohta, lisades vajadusel ettepanekud direktiivi muutmiseks.

Artikkel 41

Direktiivi 98/27/EÜ muutmine

Direktiivi 98/27/EÜ lisale lisatakse järgmine punkt:

- "13. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv 2006/.../EÜ [teenuste kohta siseturul]*.

* ELT L ..."

VII peatükk

Lõppsätted

Artikkel 42

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid *hiljemalt ...**. Liikmesriigid edastavad viivitamatult komisjonile kõnealuste sätete sisu ning kõnealuseid sätteid ja käesolevat direktiivi puudutava vastavustabeli.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, peavad need sisaldama viidet käesolevale direktiivile või tuleb taoline viide lisada nende ametlikul avaldamisel. Liikmesriigid otsustavad ise sellise viitamise viisi üle.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile nende peamiste riiklike õigus- ja haldusnormide tekstid, mille nad käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võtavad.

Artikkel 43

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

* *Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.*

Artikkel 44

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja